Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 157 (14268) | 1976 оной июлиин 4, воскресени | Сэн 2 мүнгэн

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

Сахинова Галина Гавриловна тухай Улаан-Үдын шэлэн заводой хүдэлмэришэд һайн мэдэхэ болонхой. Галина Гавриловна машинно-ванна цехтэ юһэн жэлэй туршада ажаллаха зуураа һайн шанартай шэл бүтээн гаргахын, ажалайнгаа бүтээсэ дээшэлүүлхын түлөө ехэ оролдолго гаргана. Энэ жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ уялгатай, мүнөө һара, квартал бүридэ даабаряа үлүүлнэ.

Хүйтэн шэмэрүүн, хадалиг газарта адууһа мал харууһалха гээшэ бэлэн хэрэг бэшэ. Базар-Сада Цыреторович Наханцаков иимэ сагай уларилтай Ахын аймагай «50 лет Октября» колхоздо үхэр адуулагшаар гушаад жэл соо хүдэлжэ байнхай. Түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй түгэсхэлэй жэлдэ Базар Сада Цыреторович 250 толгой хашараг харууһалхадаа, зунай бэлшээриин үедэ тус бүхэнэйнь шэгнүүрые сүүдхэдээ 1000 граммаар нэмээжэ, гүрэндэ тушаагаа һэн. Тиигэжэ табан жэлэйнгээ даабариие амжалтатайгаар дүүргэһэн юм.

Байгша ондо Б.-С. Наханцаков 248 толгой буруу хашараг харууһална. Мүнөө малайнгаа тус бүриин шэгнүүрые сүүдхэдээ 900—1000 граммаар нэмээхэ түсэбтэй.

Анна Федоровна Красовскаяе зураг дээрэ харанат. Энэ нүхэрнай Улаан-Үдэ хотын Железнодорожно районой барилга-хабсаралгын 397-дохи поездын шэрдэн ...дагшадай бригадые хүтэлбэрилдэг юм. Тэрэнэй бригада 9-дэхи табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргээ һэн. Мүнөө энэ коллектив үдэр бүрнингөө нормые 135 процент дүүргэнэ. Бригадын гэшүүд 40-дэхи кварталай посёлогой байрын гэрнүүдые, шэлэй заводой больницые ашаглалгада тушаалсаһан байна. Нүхэр Красовская 15 жэлдэ барилга дээрэ хүдэлнэ. Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат юм.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фотонууд.

КПСС-эй ЦК-гай ПОЛИТБЮРОДО

ЕВРОПЫН КОММУНИС БА ХҮДЭЛМЭРИШЭНЭЙ ПАРТИНУУДАЙ БЕРЛИНДЭ БОЛОҺОН КОНФЕРЕНЦИИН ДҮНГҮҮД ТУХАЙ

Берлиндэ энэ оной июниин 29, 30-да болоһон Европын коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай конференциин хүдэлмэри тухай КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев түрүүтэй КПСС-эй делегациин тоосоо хаража үзөөд, КПСС-эй ЦК-ган Политбюро делегациин ажал ябуулгые бүхыдэнь, бүримүһэн һайшаана, тиигээд амгалан, аюулгүй байдалтай, харилсаа холбоотой ба социальна дэбжэлтэтэй Европын түлөө хэгдэдэг тэмсэлэй хэрэгтэ энэ конференцине зарлаһан ушар, мүн тэрэнэй дүнгүүдынь шухала хубита болоо гэжэ тоолоно.

Конференциин нэгэн һаналтайгаар баталан абаһан документ марксизм-ленинизмын гол ёһонуудта үндэһэлжэ, Европын арадуудта, мүн бүхы дэлхэйдэ туйлай ехэ удха шанартай байһан гол шухала хэдэ хэдэн асуудалнуудаар коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай хамтааран хэһэн сэгнэлтэ болон тобшололнууд тэрээн дотор найруулагданхан. Европын хүдэлмэришэн анги, үргэн ниитэ ажалшад, эндэхи оронуудай арадууд өөһэдтөө хараа шэглэл абаһан байха юм. Гэрэ хараа шэглэл буу зэбсэг үрдилдэжэ байгаад түргөөр бүтээлгые болюулхын, уласхоорондын шахар дуу байдал һулаþуулгые улам бэхижүүлхын түлөө, өөһэдынгөө гол шухала аша туһын түлөө тэдэнэй хэдэг тэмсэлые эдэбхижүүлхэ хэрэгтэ туһалха байна.

Конференциин хараалһан үг зорилгонуудые туйлаха гээшэ Европын коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай, түрүү үзэлтэй демократическа бүхы хүсэнүүдэй өөһэдынгөө ябуулгануудые һаналаа нэгэдүүлэн эрхилхэ эрилтэ табина. Эдэ үг зорилгонуудые туйлахын түлөө Советскэ Союзай Коммунис парти эршэмтэй, оролдосотой нэтэрүү тэмсэл ябуулха байна.

Гүрэнүүд хоорондын харилсаануудта эбэй ёһоор зэргэ оршохо гэһэн гол ёһоной түрүү зэргын шэглэл болоод байһан уласхоорондын тиимэ оршон байдалда энэ конференци үнгэргэгдөө. Тэрээнтэй хамта, түгшүүрилтэ байдал һулаþуулгын элдэб эсын дайсад бүри эдэбхижээ, буу зэбсэг үрдилдэжэ байгаад түргөөр бүтээлгэ үргэлжэлүүлэгдэһээр, хэдэ хэдэн капиталис гүрэнүүдтэ бүришье шангадхагдаһаар, дайнай аюулай гуламтанууд бии байһаар гэжэ тус конференци хараадаа абаа һэн.

Конференци хадаа эб найрамдалда дуратай демократическа бүхы хүсэнүүдтэй хамта хархис этэгээдүүдэй эсэргүүсэлтые дабажа шадаха, дэлхэйн дайнай аюулые уридшалан саража шадаха революционно гол хүсэнүүдые — социалис гүрэнүүдые, капиталай оронуудтахи хүдэлмэришэнэй хүдэлөөе, национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөе тодо һонороор заажа үгөө.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй социальна дэбжэлтын түлөө тэмсэлтэй таһаршагүй холбоотой байһые, мүн элдэб оронуудтахи оршон байдалые, мүн национальна ёһо заншалые, тиихэдэ общестын хүгжэхэ ниитэ жама ёһые хараадаа абалсан, демократиин ба социализмын хэрэг аршалан хамгаалха гэһэн конференцидэ хабаадагшадай партинуудай ниитэ дура зоригые энэ конференци элирхэйлэн харуулһан байна.

«Коммунизмда харша үзэлые усадхан зайсуулха ба илаха» шухала байһан тухай, мүн коммунис партинуудта, Советскэ Союзһаа эхилээд, социалис оронуудта эсэргүү, социализмын ба дэбжэлтын хүсэнүүдтэ эсэргүү хорото ааша нуудые үүдхэдэг хүсэнүүдтэй тэмсэхэ тухай конференциин баталан абаһан документын дурадхал заабаринууд туйлай ехэ удха шанартай юм.

Европын коммунистнууд хүдэлмэришэн ангине бодото дээрэ капиталис байгуулалтын мэдэлдэ оруулха гэһэн ямаршье политикые, суртал бодолые буруушаадаг, Марксын, Энгельсын, Ленинэй агуу ехэ үзэл сурталай үндэһэ һуури дээрэ интернационалис харилсаа холбоо ба һаналаа нэгэдэлгые компартинууд улам хүгжөөхэ гэжэ Европын коммунистнууд онсолон тэмдэглээ. Энэ конференци хадаа Европо түби дээрэхи аха дүү партинуудай өөһэд хоорондын ябуулгаяа бэхижүүлгын, мүн тэдэнэй хоорондо бэелүүлэгдэдэг харилсаануудай ниитэ гурижаи ёһоор аха дүү партинуудай интернационалис харилсаа холбоо хүгжөөлгын ушар баримта болоо бэлэй.

Коммунис общество байгуулгада зорюулһан өөрынгөө зохёон байгуулхы ажалаар совет арад коммунис хүдэлөөнэй империализмда эсэргүү, эб найрамдалда дуратай бүхы хүсэнүүдэй интернациональна ниитэ хэрэгтэ, эб найрамдалай, арадуудай аюулгүй байдалай, демократиин ба социализмын түлөө тэмсэлэй хэрэгтэ эрхим хубитаяа саашадаашье оруулжа байха гэжэ КПСС-эй ЦК-гай Политбюро батаар этигэжэ байһанаа элирхэйлэн мэдүүлнэ.

УУЛЗАЛГА БОЛОБО

Совет сэрэгэй дээдэ һургуулинуудые амжалтатайгаар дүүргэһэн СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй, аха дүү социалис оронуудай арминуудан генералнууд, адмиралнууд болон офицернүүд июниин 30-да Кремлиин Ехэ ордон соо суглараба. Һургуулинуудые дүүргэгшэдэй хүндэлэлдэ СССР-эй Обороной министерство, Совет Арми ба Далайн-Сэрэгэй Флодой Главна Политическэ управлени уулзалга эмхидхэһэн байна.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй обороной министр, армиин генерал Д. Ф. Устинов сугларагшадта халуунаар угтаһан уулзалга дээрэ үгэ хэлэбэ. Һуралсалаа амжалтатайгаар дүүргэһэнээрнь тэдэниие үнэн зүрхэнһөө халуунаар амаршалаад, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Леонид Ильич Брежневэй эльгээһэн амаршалгые, саашанхи ажалдаа амжалта туйлаха хүсэлэнгүүдыень дамжуулаа.

Сэрэгэй академинүүдые дүүргэгшэдтэ КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй эльгээһэн амаршалгые сугларагшад зүрхэ сэдьхэлээ хүдэлгэн угтаһан байна.

Сэрэгэй академинүүдые дүүргэгшэд парти ба арадай үндэр этигэл найдабариие нэрэтэй солотойгоор дүүргэжэ, Совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй, социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай бүхы арминуудай сэрэгэй хүсые саашадань бэхижүүлхэ хэрэгтэ ехэ хубитаяа оруулха юм гэжэ СССР-эй обороной министр, армиин генерал Д. Ф. Устинов сугларагшадай үмэнэһөө КПСС-эй ЦК-е, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумые, СССР-эй Министрнүүдэй Соведые, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневые найдуулба.

(ТАСС).

Республикымнай ажалай үдэр

НОЯБРИИН ТҮСЭБӨӨР

«Байкалрыбтрестын» коллектив загаһа бариха һара бүриин даабари үлүүлэн дүүргэнэ. Энэ жэлэй түрүүшын хахад жэлэй даабариһаа үлүү 2000 центнер загаһа гүрэндөө тушаагаабди. Социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаһан олохон коллективүүд амжалтатай һайнаар хүдэлнэ. Яруунын загаһанай заводой коллектив бэшэнэй дундаһаа онсо шалгарна. Тус заводой хүдэлмэришэд мүнөө ноябриин түсэбөөр ажаллажа байна.

Нижнеангарскын, Баргажанай-Адагай загаһанай комбинадуудай коллективүүд муу бэшэ үрэ дүнгүүдые туйлажа, үшөөл ехэ амжалта туйлаха арга боломжотой байһанаа харуулба. Нижнеангарскын загаһанай комбинадай коллектив хахад жэлэйнгээ даабари 33 процентээр үлүүлэн дүүргэһэн байха юм. Үдэр хоногой ошохо тума трестымнай загаһашад эршээ улам шангадхана.

Яруунын загаһанай заводой Николай Константинович Орловой хүтэлбэрилдэг бригадын загаһашад баян олзотой бусадаг, даабаряа ходоодоо үлүүлэн дүүргэдэг. Эдэнэр 1976 ондо 920 центнер загаһа бариха даабаритай. Энэ даабариһаа гадуур үшөө 50 центнер загаһа барихаар социалис уялга абаа бэлэн. Түрүүшын хахад жэл соо тус бригадын коллектив 1360 центнер загаһа баряа гэхэ гү, али мүнөө 1977 оной апрелиин түсэбөөр хүдэлнэ.

Николай Константинович Орлов загаһа бариха нюусануудые һайн мэдэдэг, дүршэл шадабаритай хүдэлмэришэн юм. Бригадынь гэшүүд бултадаа оролдосотой бэрхээр хүдэлдэг. Губшуур хаяха, татахадаа ехэл шадамарнууд. Хэдыдэ, хаана, ямар нуур дээрэ загаһа барихаяа эртээнһээл мэдээд ябадаг. Тиимэһээл ходоодоо баян олзотой бусана бшуу. Энэ бригадын коллектив түрүүшын хахад жэлэй дүнгөөр трестын загаһашадай дундаһаа шалгаржа, түрүү һуури эзэлбэ.

Баргажанай-Адагай загаһанай комбинадай Ф. Д. Мушаковой хүтэлбэрилдэг бригадын коллектив энэ жэл соо 800 центнер загаһа бариха даабаряа 1030 центнертэ хүргөөд байна.

Яруунын загаһанай заводой Н. А. Григорьевой, Баргажанай-Адагай загаһанай комбинадай В. П. Бурдуковскиин хүтэлбэрилдэг бригадануудай хүдэлмэришэд 1977 оной түсэбөөр хүдэлжэ байнхай. Байкалрыбтрестын коллектив 1976 оной эхинһээ эдэбхи үүсхэлтэйгээр хүдэлжэ, абаһан уялгаяа амжалтатайгаар бэелүүлнэ.

И. АРТЮНИН.

ХАБА ШАДАЛАА ГАРГАХАЛ ХЭРЭГТЭЙ

Модо бэлэдхэхэ, шэрэхэ даабари амжалтатайгаар бэелүүлжэ байдаг түрүү коллективүүд «Забайкаллес» нэгэдэлдэ олон юм. Иганцын, Баргажанай, Байгалай леспромхозуудай хүдэлмэришэд эрхим ажалаараа онсо шалгарна. Жэшээлхэдэ, Баргажанай леспромхозой коллектив энэ жэлэй түрүүшын хахад жэлдэ 192 ...ган кубометр модо бэлэдхэхэ даабаряа бүри июниин 18-да дүүргэһэн юм. Тус леспромхозой хүдэлмэришэд мүнөө июль һарын хоёрдохи декадын түсэбөөр хүдэлжэ байна.

Байгалай леспромхозой хүдэлмэришэд жэлэн эхинһээ һайнаар хүдэлнэ. Эдэнэр зургаа һарын даабариһаа үлүү 8 мянган кубометр модо бэлэдхэжэ, амжалтаяа улам арьбадхаба. Урдань ехэ гээгдэлдэ ороһон Хориин леспромхозой коллектив арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ хэзээ хэзээнэйхиһээ һайнаар хүдэлжэ оробо. Эдэнэр зургаа һарынгаа даабариһаа гадуур 20 мянган кубометр модо бэлэдхэһэн байна.

Хүрбын, Хүртэйн леспромхозуудай коллективүүд модо бэлэдхэхэ түрүүшын хахад жэлэй даабари болзорһоонь урид дүүргэжэ, гүрэндөө һайн шанартай модо эхээр тушаагаа.

Зургаа һарын түсэбэй дүүргэлтые хараад үзэхэдэ даншье һайнаар хүдэлөөбди гэжэ хэлэхын аргагүй.

Д. КОРКИН,
«Забайкаллес» нэгэдэлэй түеэблэлгын таһагай начальник.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР П. С. БУДАЕВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түрэһөөр 60 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, республикын хүдөө ажахын органуудта удаан саг соо эдэбхитэй һайнаар ажаллаһанайнь түлөө Хурамхаанай аймагай Хурамхаанай уһалууриин түхеэрэлгэнүүдэй управлениин агроном Попони Самбурович Будаевые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Секретариин түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Д. ГОНЧИКОВ

Улаан-Үдэ хото, Соведүүдэй байшан.
1976 оной июлиин 1.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР Д. О. ЯМПИЛОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түрэһөөр 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, ажахын ба совет органуудта удаан саг соо эдэбхитэйгээр ажаллаһанайнь түлөө Хэжэнгын аймагай Хэжэнгын сомоной ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Доржи Очирович Ямпиловые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Секретариин түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Д. ГОНЧИКОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1976 оной июлиин 1.

ТҮРҮҮШҮҮЛ ШАЛГАРНА

Вознесеновкэ һууриһаа холо бэшэхэнэ, шулуудамал дардам харгын саада тээ 23 электромашинкатай нооһо хайшалха пунктын үргэн ехэ һарабша холоһоо тэбхын харагдана. Дүтэлэн ерэхэдэмнай электромашинкануудай таршаганаха абяан элихэнээр дуулдажа, хонинойноо нооһо хайшалжа байһан хүбүүд, басагад туха сүлөөгүй ажаллажа байба.

Мүнөө энэ пунктда арбан дүрбэн хайшашан хүдэлмэрилнэ. Бултадаа нооһо хайшалжа дүршэһэн тула һаадгүй ажаллана.

— «Сагаан алта» хуряалгамнай урдынхиһаа эртэтэй эхилээ. Мүнөө долоодохи үдэрөө ажаллажа байнаобди. Һая болотор хүйтэн байжа, хонидой нооһон хүсэд хөөрөөгүй. Хайшашаднай отарануудай хонидой ноопоёо хөөрэһэниинь түүбэрилжэ хайшална, — гэжэ тус пунктые даагша Михаил Дмитриевич Смолин хэлэнэ.

Эндэ ажаллажа байһан хүнүүд нооһоёо һайн шанартайгаар хайшалжа абахын тула горитой оролдолго гаргана. «Сагаан алта» хуряалгаяа ажалай 12—15 үдэрэй туршада дүүргэхэ зорилготой тус пунктын хайшашадай дунда социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнхэй. Хайшашан бүхэнэй хэһэн ажалай үдэр бүриин дүн үдэшэлэн тээ согсологдон соносхогдоно. Мүрысөөнэй гуримай ёһоор гурбан үдэрэй туршада ... 3,5 центнер нооһо хайшалжа тушааһан хайшашан 10 түхэриг мүнгэн шапда хүртэхэ байна. Хэрбээ энээнһээ эхые хайшалбал, 15 түхэриг үгтэхэ юм.

Һүүлэй дүнгөөр эндэ бүхыдөө 1.000 гаран хониной нооһон хайшалагдаба. Мүрысөөнэй гурим хүсэд бэелүүлһэн түрүүшүүлшье элирүүлэгдэжэ захалаа. Жэшээлбэл, Матвей Зайцев үдэртэ 30 хониинһоо 116 килограмм нооһо хайшалжа шалгараа. Мүн Николай Емельянов 90 килограмм нооһо хайшалжа тушааган. Тиихэдэ дүршэлтэй хайшашад Вячеслав Большаков, Тарбагатайн СПТУ-гай һурагша Михаил Малых гэгшэд мүрысөөндэ эрхимлэжэ ябана.

Мүнөө энэ пунктда асараг даад байһан В. А. Корытовай даадаг эхэ хонидой тус бүриһөө дунда зэргээр 3,900 грамм нооһон хайшалагдана.

Энэ пунктын дэргэдэ нооһо багсалжа, тюк болгохо пресс-түхеэрэлгэ һаадгүй хүдэлнэ. Мүн нооһо класс классаарнь илгаха классировщик Мария Телятникова харюусалгата ажалаа эрхимээр дүүргэнэ.

И. ЩЕГЛАЕВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хайшашан М. Зайцев ажалдаа.

С. АНДРИЯНОВАЙ фото.

Улаан-Үдын аймаг, Калининай нэрэмжэтэ совхоз.

Оролдохобди

«Сагаан алта» хуряажа абаха тон шухала хүдэлмэри манай колхоздо эхилбэ. Эндэ бүхыдөө 20 хайшашад хүдэлмэриин 15 үдэрэй туршада 7 мянга шахуу хониной нооһо хайшалха юм.

Энэ харюусалгата кампаниие түргэн, эрхим шанартайгаар үнгэргэхын тула колхозой правлени социалис мүрысөөнэй гурим баталһан байна. Энэ гуримай ёһоор хүдэлмэриин 15 үдэрэй туршада 450-һаа үсөөн бэшэ хониной нооһо хайшалһан түрүүшүүлдэ мүнгэн шан барюулагдаха. Социалис мүрысөөнэй дүнгөөр 1-дэхи, 2-дохи, 3-дахи һууринда гараһан нооһо хайшалагшад тус бүридөө 50, 40, 30 түхэриг мүнгөөр шагнагдаха.

Ажахын хайшашад хүдэлмэриеэ түргэн дүүргэжэ, 200 центнер нарин нооһо гүрэндэ тушааха түсэбөө үлүүлхын түлөө дэлгэрһэн мүрысөөн, ...хам оролсобо.

В. НЕКИПЕЛОВА,
Бэшүүрэй аймагай «Рассвет» колхозой ахамад зоотехник.

ЭРШЭТЭ АЖАЛ

Улаан-Үдын Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ прибор бүтээлгын заводой коллектив эршэтэй һайн ажалаараа бүхы республика доторoo мэдээжэ болонхой. Заводой хүдэлмэришэд, инженер болон техникүүд юһэдэхи табан жэлэй түсэбтэ даабаринуудые болзорһоонь холо урид үлүүлэн дүүргэжэ, үйлэдбэриин эрхим дүнгүүдые туйлаһан байгаа. Туйлаһан амжалтануудаараа заводой хүдэлмэришэн бүхэн омогорхохо ёһоороо омогорхоно.

Түрэл партиингаа XXV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр зорижоһон прибор бүтээлгын заводой хүдэлмэрилэгшэд арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ уттамжын түсэб-уялга баталан абажа, социалис мүрысөө улам үргэнөөр дэлгэрүүлжэ эхилээ. Үйлэдбэриин түрүүшүүл бүри дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялганuудые абаһан байгаа.

Жэшээлэн хэлэбэл, энэ предприятиин механическа цехэй түрүү токарьнуудай нэгэн А. Галсанов арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэбтэ даабаринуудые Агууехэ Октябриин социалис революциин 59-дэхи жэлэй ойдо—ноябриин 7 болотор дүүргэхээр шиидэһэн байгаа. Тэрэнэй энэ һайн һайхан үүсхэлые заводой олон хүдэлмэришэд дэмжээ. Абаһан социалис уялгануудаа эндэхи хүдэлмэришэд урагшатай һайнаар дүүргэнэ, үлүүлэн дүүргэнэ гээд тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Арбадахи табан жэлдэ бултанһаа түрүүлэн шэнэ үүсхэл гаргаһан А. Галсанов мүнөө аяар декабриин түсэбөөр ажаллажа байна. Тиихэдэ механическа цехэй үшөө 66 хүдэлмэришэн графигаа холо уридлажа, баһал декабриин түсэбөөр хүдэлжэ байнхай. Заводой токарь В. Суворов, слесарь С. Кравцов, шлифовщик А. Балакирев, прессовщигууд В. Тимофеева, Т. Попова болон бусад олон хүдэлмэришэд энэ жэлэйнгээ үйлэдбэриин түсэбые дүүргэхэ дүтэлэнхэй.

Прибор бүтээлгын заводой коллектив бүхы ажалайнгаа шанар һайжаруулжа, үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ онсо анхарал хандуулна. Хүдэлмэришэдэй эршэтэ ажал эрхим һайн үрэ дүнгүүдые харуулна.

В. БАЛЬЖАНОВ

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

КОМСОМОЛОЙ ДОКУМЕНТНҮҮДЫЕ hЭЛГЭЛГЭДЭ—ПАРТИЙНА АНХАРАЛ

ВЛКСМ-эй XVII съездын шиидхэбэринин үндэhөөр комсомольско областной организацида комсомолой документнүүдые hэлгэлгэ боложо байна. Үнгэрhэн жэл хахадай туршада республикын комсомолшуудай 75 процентнь В. И. Ленинэй дүрэ зурагтан шэнэ билет абанхай. Эмхидхэлэй ба политическэ ехэ удха шанартай эдэ хэмжээ ябуулганууд хадаа комсомолшуудай, залуушуулай политическэ болон ажалай ехэ эдэбхиин оршон байдалда үнгэрнэ. Энэ хэрэгтэ КПСС-эй XXV съезд бүри ехэ нүлөө үзүүлээ бшуу.

Комсомолой документнүүдые пэлгэлгэтэй дашарамдуулан эрхилэгдэжэ байгаа бүхы ажал ябуулга хадаа союз доторой хүдэлмэриие улам hайжаруулха, ВЛКСМ-эй гэшүүн бүхэниие журам шангатайгаар, өөрынгөө, мүн организациингаа ажал хэрэгэй түлөө харюусалга ехэтэй байхаар хүмүүжүүлхэ гэ. зорилготойгоор эмхидхэгдэнэ. Үнэхөөрөөшье, hэлгэлгын ябажа байха үедэ комсомолой олон эхин организацинууд нилээд ургаа, бэхижээ хүмүүжүүлгын хүдэлмэри hайжаруулаа гэжэ тэмдэглэлтэй. Тигэжэ олонхи комсомолшууд ниитэ-политическэ ажабайдалда эдэбхитэй гээр хабаадалсадаг болоо Энэ үнгэрhэн үедэ 18,7 мянган хүбүүд, басагад комсомолдо абтаа. Энэ жэлэй таба hарын туршада 9400 гаран залуу үетэн ВЛКСМ-эй зэргэдэ жагсаhан байха юм.

Мүүлэй үедэ ажалша коллективүүдэй ажабайдалда комсомолой организацинуудаи үзүүлдэг үүргын эли бодо дээшэлhые, үйлэдбэриин хэрэгтэ ВЛКСМ-эй гэшүүдэй эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг болоhые бидэ харанабди. hэлгэлтын боложо эхилпэнпээ хойшо республика дотор комсомол-залуушуулай коллективүүд олоор байгуулагдажа, мүнөө тэдэнэй тоо 1032-то хүрэнхэй. Эдэ коллективүүдэй диилэнхи олониинь абаhан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэнэ. 19 мянган залуу хүдэлмэришэн болон колхознигто коммунис ажалай ударник гэhэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдонхой, 33 мянга гаран хүбүүд, басагад энэ нэрэ солодо хүртэхын түлөө тэмсэнэ.

ВЛКСМ-эй горком болон райкомууд эхин организацинуудта тоо, бүридхэл гуримшуулха талаар горитой хүдэлмэри ябуулна, журам hулатаи гү, али эдэбхигүй комсомолшуудтай хөөрэлдөө эмхидхэнэ, 15 мянган комсомолшуудые саг үргэлжын даабаритай болгоhон байна. Игэжэ областной организациин бүхы гэшүүдэй 70 процентнь ниитэ-политическэ даабари дүүргэнэ гээшэ

Документнүүдые hэлгэжэ дүүргэhэн комсомолой организацинуудта союз доторой хүдэлмэри улам hайжарна, комсомолшуудай эдэбхи хүгжэнэ, хубиин түсэбтэйгөөр хүдэлдэг ВЛКСМ-эй гэшүүд бүри олошорно. Долоо мянга гаран комсомолшууд юhэдэхи табан жэлэй даабари оолзорhоонь урид дүүргээ hэн. КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ дэлгэрhэн мүрысөөндэ 100 мянга гаран залуу ажалшан хабаадалсаа, ажалай габьяа харуулhан, эрхим шанартайгаар хүдэлhэн, эрхимээр hураhан ВЛКСМ-эй 6 мянга гаран гэшүүн КПСС-эй XXV съездэ ленинскэ комсомолон эльгээхэ рапортда гараа табилсаха хүндэтэ эрхэдэ хүртэhэн юм.

Республикын колхоз, совхозуудай үйлэдбэри дээрэ 12 мянга шахуу комсомолец ажаллажа байдаг юм. 49 МТФ, хонишодой 158 бригада, 19 гүүртэ, тракторна 13 бригада хадаа комсомол-залуушуулай коллектив гэhэн хүндэтэ нэрэ зэргэтэй бшуу. Тэдэнэрэй диилэнхи олониинь арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ бэелүүлхээр абаhан социалис уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ байна.

Советскэ, Кабанскын, Мухар-Шэбэрэй, Загарайн, Улаан-Үдын болон бусад районуудай партийна организацинууд ВЛКСМ-эй райкомуудай, комсомолой эхин организацинуудай хүдэлмэриие шадамараар хүтэлбэрилнэ, документнүүдые hэлгэхэ хэрэгтэнь үдэр бүриин туhаламжа үзүүлнэ. Эдэ районуудай комсомолой олон организацинууд документнүүдые hэлгэлгэдэ бэлдэжэ байха зуураа, ленинскэ хэшээлнүүдые үнгэргэhэн, хөөрэлдөө эмхидхэhэн, ВЛКСМ-эй диилэнхи олон гэшүүдые ниитын даабаритай болгожо шадапан, бүридхэлөө hайжаруулhан жэшээтэй. Комсомолой шэнэ билет барюулга хадаа баяр ёhололой оршон байдалда үнгэрнэ. Тэндэ урданай коммунистнууд, hурган хүмүүжүүлэгшэд хабаадалсадаг заншал тогтонхой

Гэхэтэй хамта ВЛКСМ-эй зарим райкомууд, комитедүүд документнүүдые hэлгэлгэдэ хабаатай эмхидхэлэй хүдэлмэридэ анхаралаа hулаар табиhан байна гэжэ хэлэлтэи. Энэ шухала кампаниие союз доторой саашанхи хүдэлмэри hайжаруулха комсомолшуудай эдэбхи улам хүгжөөхэ асуудалнуудтай нягта холбоотойгоор ябуулха ёhотой байгаа ха юм даа. Энэ дутагдалай үг ушагинь хадаа партийна зарим организацинуудай комсомолой энэ шухала хүдэлмэридэ хайхарамжагүйгөөр хандаhан ушартай сэхэ холбоотой.

ВЛКСМ-эй зарим райкомууд документнүүдые hэлгэлгэдэ ёhоор бэлдэжэ үрдеэгүй организацинуудта энэ хүдэлмэри эхилхэ заабари үгэжэрхиhэн байха юм

Тиимэ ушарhаа hэлгэлгэ ехээр унжагайраа бшуу. Мүнөө үедэ комсомолой организаци бүхэндэ шахуу документнүүдые hэлгэлгэ үнгэргэгдэжэ байна. Гэхэ зуураа орондоо 447 организацида энэ хүдэлмэри дүүрэнхэй. Жэшээнь, Сэлэнгын аймагта документнүүдые hэлгэлгэ недондоной июль hарапаа эхилээ hэн. 51 организацида hэлгэлтэ боложо байна. Мини хоёр организаци энэ хэрэгэй хойноонь гаранхан Ленинэй нэрэмжэтэ, «Эрдэм» колхозуудай, Тельманэй нэрэмжэтэ совхозой комсомолой организацинууд эгээл түрүүлэн документнүүдэе hэлгэжэ захалаа бэлэй Теэд энэ хүдэлмэри мүнөө болотороо үргэлжэлhөөр. Гэхэтэй хамта эдэ ажахынуудаи партийна организацинууд өөhэдынгөө комсомолой организацида ямаршье туhа хүргөөгүй байhаниинь тон гэмшэлтэй.

Документнүүдые hэлгэлгэ Зэдын аймагай комсомолой организацинуудта хангалтагүйгөөр ябажа байна. hэлгэлтэ хэжэ байhан 51 организациин арбандань лэ энэ хүдэлмэри дүүрэнхэй. «Октябрьский», Торнин совхозуудан, «Коммунизм», Ленинэй нэрэмжэтэ, Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозуудан, мүн бусад хэдэн организацинуудай олон комсомолшууд бүридхэлhөө гарангүй ондоо тээшээ ябашанхан байха юм. Тэдэ организацинуудта союз доторой хүдэлмэри хангалтагүй байдалтай.

Октябрьска районой, Баргажанай, Хурамхаанай, Түнхэнэй, мүн бусад хэдэн аймагуудай партийна зарим организацинууд комсомолой документнүүдые hэлгэлгэдэ анхаралаа ёhоор табинагүй. Тэндэхи ВЛКСМ-эй олон гэшүүд өөрынгөө организациин ниитын ажабайдалда мүртэй хабаадалсанагүй, суглаа зарлаха болзор баримталагданагүй, бүридхэл муугаар хэгдэнэ, бүридхэлhөө гарангүй ябашагшад олон. Иимэ дутагдалнууд Бэшүүрэй, Яруунын, Захааминай аймагуудай партийна организацинуудай ажал ябуулгада ушараа.

Партийна организацинуудаи хүтэлбэриин hулаhаа боложо, комсомолой эмхинүүдтэ эдэбхигүй ВЛКСМ-эй гэшүүдтэй хөөрэлдөө үнгэргэхэ, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулха гэхэ мэтын шухала хэмжээнүүд хэрэглэгдэнэгүй. Энэ хэрэгтэ партиин, комсомолой ветерануудые, ажалай түрүүшүүлые, hурган хүмүүжүүлэгшэдые хабаадуулдаг байгаа hаань, али зэргын аша туhатай байха бэлэи. Суглаан дээрэ, парткомой болон бюрогой заседани дээрэ комсомолшуудай тоосоо, мэдээсэл зүбшэн хэлсэхэ арга тон үсөөн хэрэглэгдэнэ.

Областной комсомолой организацида шэнэ билет абаhан ВЛКСМ-эй бүхы гэшүүдэй хахадhаа бага үлүүтэи хүнүүдтэйнь хөөрэлдөө хэhэн байха юм. Тиихэдэ тэдэнэй 87 процентнь ниитын даабаритан. Зарим тээгүүр энэ шухала асуудалые ёhын тэдысэ үнгэргэhэн баримта үзэгдэнэ. Иимэ шухала хэрэгые хайша хэрэгээр үнгэргэдэг ушар комсомолой гэшүүнэй сэдьхэл бодолдо гүнзэгыгөөр хадуугдаха байhаниинь элитэ

Ушар иимэhээ саашадаа иимэ дутагдалнуудаi дабтагдахагүйн тула али бүхы хэмжээ абаха шухала. Түбхын түрүүндэ документнүүдэй hэлгэлгые имаггал союз доторой хүдэлмэри улам hайжаруулха, комсомолшуудай эдэбхи хүгжөөхэ асуудалнуудтай сэхэ холбоотойгоор эмхидхэхэ эрилтэ табигдана. Хурамхаанай, Мухар-Шэбэрэй, Захааминай, Улаан-Үдын аймагуудай комсомолой эхин организацинууд ёhоор урганагүй. Недондоной энэ үсынхитэй жэшээбэл, энэ үнгэрhэн таба hарын туршада комсомолой зэргэдэ жагсагшадан тоо үсөөрөө.

Комсомолой hуралсал эмхидхэхэ хүдэлмэридэ баhал горитой дутагдалнууд ушарна. Илангаяа КПСС-эн XXV съездын материалнуудые шудалха, тэдэниие залуу үетэндэ тайлбарилан ойлгуулха асуудал тоб байса шиидхэгдээгүй байhаар. Комсомолой документнүүдэн hэлгэлгэ хадаа залуушуулай ажалан эдэбхи хүгжөөлгэдэ гүнзэгыгөөр нүлөөлхэ ёhо тоил арга зам болоно гээд үшөө дахин дабтая. Гэхэтэй хамта комсомолшууд болон залуушуулые хубиин комплексно түсэбтэй болгохо, ленинскэ шалгалта барuха, социалис мүрысөө эмхидхэхэ хүдэлмэри hайнаар эрхилэгдэнэ гэхын аргагүй.

Комсомолой документнүүдые hэлгэлгэ дүүрэнтэхэ тээшээ боложо байна Ушар тиимэhээ ВЛКСМ-эй обком, райком болон комитет бүхэн организаци бүхэндэ документнүүдые hэлгэлтын ябасые гүнзэгыгөөр шэнжэлхэ, тэрэнэй ажал ябуулгые улам hайжаруулха, комсомолшуудай ажалай, ниитэ политическэ эдэбхи хүгжөөхэ хэмжээ ябуулгануудые хараалха уялгатай.

Энэнтэй дашарамдуулан КПСС-эй райкомууд, парткомой болон партийна эхин организацинууд комсомолой организацинуудан эрхилжэ байhан энэ эмхидхэлэй политическэ хүдэлмэритэй нарииваар танилсаха, ажал ябуулгадань али болохоор туhалха, документнүүдые hэлгэлгые саг соонь шанартайгаар дүүргэхэ хэмжээ абаха баиhандань гүйсэд этигэнэбди

Б. АЮРОВ,
КПСС-эй обкомой партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэриин таhагые даагшын орлогшо.

ТАБАН ХОНОГООР УРИДШАЛБА

Мастер Валентина Ивановна Абдрашитовагай даадаг участогай коллектив 1976 оной түрүүшын хахад жэлэй даабари бүри июнин 10-до дүүргээ hэн. Энэ участогай хүдэлмэришэд бүхы продукцияа эрхим шанартайгаар бүтээжэ, бэшэндээ түрүү ажалай үльгэр жэшээ харуулна. Участогтань 26 хүн хүдэлнэ. Тэдэнэй дунда коммунис ажалай ударнигууд олон. Эдэнэр бултадаа дүршэл шадабаритай, бэрхэ хүдэлмэришэд гэжэ тоологдодог.

Энэ участогта ажалай курам эбдэдэг, даабаряа дүүргэдэггүй хүн үгы юм. Мастер Валентина Ивановна Абдрашитова олон жэлэй туршада Буряадай мебельхэдэг ба модо болбосоруулгын комбинадай 2-дохи цехтэ ажаллажа, баян дүршэлтэй болоhон хүтэлбэрилэгшэ.

Ажалаа зүбөөр эмхидхэхэ, продукциин шанарые улам hайжаруулха хэрэгтэ ехэ анхарал табина Түрүүшын хахад жэлэй даабариhаа гадуур мебельдэ хэрэгтэй хэдэн мянган хэрэгсэл бүтээн гаргагдаа

Даабаряа дүүргэнгүй коллективээ гээгдэлдэ оруулхагүй гэhэн хүсэл эрмэлзэлтэйгээр мастер Анна Ангудиевна Яковлевагай хүтэлбэрилдэг участогай хүдэлмэришэд ажаллана. Эдэнэр хоёр хүнэй, ганса хүнэй унтаха оронуудые, мүн креслэнүүдые бүтээдэг юм. Оройдоо хүдэлөөгүй haa, одоол amжалтаа амжалта туйлагдахагүй. Шанаршье муу байха. Мастер А. А. Яковлевагай хүтэлбэрилдэг участогай хүдэлмэришэд hайн шанартай продукци гаргажа байдагаараа комбинадайнгаа коллектив дотор мэдээжэ болоhон юм.

Эдэнэр арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ яhала hайнаар хүдэлнэ. Таба hарын даабариhаа гадуур 476 орэ, креслэнүүдые бүтээжэ, муу бэшэ үрэ дүнгүүдые туилаhан юм. Энэ коллектив түрүүшын хахад жэлэй даабари болзорhоонь арбан хоногоор уридшалан дүүргэв.

Буряадай мебелиин ба модо болбосоруулгын комбинадаи хүдэлмэришэд социалис мүрысөөнэй тугые дээрэ үргэжэ ябана. Даабаряа үлүүлэн дүүргэдэг, hайн шанартан продукци ехээр гаргадаг хүдэлмэришэдэй тоо улам олошорно. Жэшээлхэдэ, хюрөөдэмэл хэрэгсэлнүүдые гаргадаг цехэй хүдэлмэришэн П. И. Грудининай даадаг бригада үдэр бүринингөө нормые үлүүлэн дүүргэдэг Түрүүшын хахад жэл соо 24.941 кубометр продукци гаргаха даабаряа июнин 5-да дүүргэhэн юм. Игэжэ ажал хэрэгээ hайн мэдэдэг, урагшаа эрмэлзэhэн hанал бодолтой хүдэлмэришэд Буряадай мебелиин модо болбосоруулгын комбинадта олон юм. Коммунис ажалай 433 ударник «1973, 1974, 1975 онуудай социалис мүрысөөндэ илагша» гэhэн тэмдэгтэн 260 хүдэлмэришэн мүнөө комбинадта ажаллана

Комбинадай партийна болон профсоюзна организацинууд мүрысөөнэй дүн hара бүри согсолон гаргажа, эрхимлэгшэдые урмашуулна нэрэ солыень олоной дунда мэдээжэ болгожо, дүй дүршэлыень дамжуулна. Комбинадай хүдэлмэришэд арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ хэзээ хэзээнэйхидээ эршэтэйгээр ажаллажа байна. Продукци гаргаха hара бүриинь даабари үлүүлэн дүүргэгдэнэ. Хахад жэлэйнгээ даабари табан хоногоор уридшалан дүүргээ

К. ЖАМЬЯНОВ.

САХАЛИНАЙ ОБЛАСТЬ Холмск-Ванино-Холмск гэhэн замаар ябадаг паромууд ашаглалгада үгтэhэнhөө хойшо 3 миллион шахуу ашаа шэрэhэн байна. Энэ паромой байгуулагдаhанhаа хойшо ашаа зөөлгэ таба дахин ехэ болоо, богони болзор соо үнгэргэгдэнэ Тиихэдэ ашаа зөөлгэдэ бага гаргаша гаргагдана, үнэтэй сэпгэй тусхай түхеэрэлгэнүүд хэрэглэгдэнэгүй

Мүнөө үедэ «Сахалин» гэhэн дүрбэн паром-ледоколнууд эндэ хүдэлнэ. Энэ шугам дээрэ хүдэлдэг морягууд болон түмэр замшад социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ байhан.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Сахалин-I» «Сахалин-II» гэhэн паром-ледоколнууд Татарска пролливта

ТАСС-ай фотохронико.

СУДНАНУУД БАМ ЗОРИНО

Июнини тэн болотор Байгал далай дээгүүр томо томо мүльhэн олтирогууд тамаржа байба. hалхинда туулгаhан мүльhэн олтирогууд эзэгүй онгосодол заримдаа Нижнеангарскын пристаньда, үгышье haa Курла хушуунда, Дээдэ-Ангарай адагта бии болодог hэн. Хойто-Байгалда хабар ехэл оронтожо ерээ. Энээнhээ боложо далайгаар ашаа шэрэхэ хаhа саг урдын жэлнүүдэйхиhээ орон эхилбэ. Июнин 6-да «Клара Цеткин» гэhэн лихтер түрүүшын ашаа Нижнеангарскын пристаньда асарhан байна.

Аймагай түб Нижнеангарск hууринай ажалшад, БАМ-ай барилгашад түрүүшын ашаа асаржа ерэhэн судные ехэл баяртайгаар угтаба. «Клара Цеткин» лихтерой экипаж холын хойто нютагай ажалшадта, БАМ-ай барилгашадта эдихэ ууха юумэ, барилгада хэрэгтэй оньhон түхеэрэлгэнүүдые асараа.

— Байгал портhоо Нижнеангарск хүрэтэр 36 часай туршада тамаржа ёhотойоди. Үнэн дээрээ 37 час тамараабди. Мүльhэн ехэ haад хээ. Манай экипаж тамаралтын үедэ ехэ шадабари гаргаа. Оройдоол нэгэ часаар хожомдожо ерээбди,—гэжэ судныи капитан А. А. Ланин баяртайгаар хөөрэнэ.

— Ямар ашаа асарбат? гээд hонирхогдобо.

— Эдеэ хоолой зүйлнүүд. БАМ-ай барилгашадта хэрэгтэй зэр зэмсэгүүд, оньhон техникэ. Тиихэдэ «Победа» колхозой үхэр малда холи мол тэжээл асараабди,—гэжэ капитан А. А. Ланин харюусаба.

Александр Андреевич Ланин мүнөө 38 наhатай. Хореод жэл Байгал далай, Ангар мүрэн дээгүүр суднануудые жолоодожо баян дүршэлтэй болоhон хүн. Кочегараар, матросоор, механигааршье хүдэлhэн. Баян дүршэлтэй капитан А. А Ланин шадамар бэрхээр судная жолоодожо, хэды бэр хэшээлнүүдэй дайралдааашье hаань, болзортоо Нижнеангарск хүрөөд байба бшуу.

Бидэнэр тамаралгын хаhа сагта яhала бэлдэлгэ хээбди. Судная hайса заhабарилжа, шэрдээбди. 1976 ондо далайгаар ашаа шэрэхэ даабараяа үлүүлэн дүүргэхэ гэhэн зорилго табинхайбди. Пристаниин хүдэлмэришэдэй саг болзор соонь ашаа тээжэ, буулгажа байгаа hаань, бидэ урдаа табиhан хараа түсэбөө сүм бэелүүлхэшье байхабди,—гээд капитан А. А. Ланин мэдүүлнэ.

«Клара Цеткин» лихтерой удаа 1300 тонно ашаатай баржануудые шэрэhэн «Улаан-Үдэ», «Коммунист» гэhэн теплоходууд Курлын хушуунда шэнээр баригдаhан пристаньда хүрэжэ ерэбэ.

Зүүн Сибириин пароходствын коллектив БАМ-ай барилгашадта хэрэгтэй 90 мянган тонно. Хойто-Байгалай аймагай ажалшадта 10 мянган тонно ашаа Байгал далайгаар энэ жэл шэрэхэ даабаритай. Иимэ ехэ ашаа далайгаар шэрэхын тула пристаньнуудта ашаа тээхэ, буулгаха ажалые зүбөөр эмхидхэхэ суднануудай экипажнууд, пристаниин хүдэлмэришэд ехэл эбтэйгээр хүдэлхэ болоно бшуу. Тамаралгын хаhа саг эхилбэ. Уhан замшад энэ харюусалгатай ажалаа хэр hайн бэлэдхэлтэйгээр угтаба хаб? Үнгэрhэн жэлэй ажал хэрэгүүд hанаанда орон.

Зунай дулаахан үдэрнүүд. Хура бороошье ороногүй. Далай дээрэ аали номгон. Үүлэ мананшье үгы. Баргажанай-Адагай пристаньда 401-дэхи баржада гурбадахи сүүдхээ ашаан тээгдэжэ байна. Пристаньда асарагдапан элдэб зүйлэй түхеэрэлгэнүүд, хайша хэрэг табигданхай. Хаана юун байнаб гэжэ абаhаар тухайлхашьегүй хүшэр. Портын ДЭП-251 түхэлэй кран ямар ашаа хаанаhаа абахаяа ойлгожо ядаhандал ута үлгүүрээ иишэ тиишэнь дурата дурагүйгөөр гунхалзуулан аалихананаар эрьелдэнэ. Баржада ашаа тээжэ байhан кранда дүтэхэнэ бульдозернүүдай, автомашинануудай хүнхинэхэ абяан замхаhагүй Шэнэ причал баригдажа байна ха юм.

Нижнеангарскын пристаниин начальник Л. Г. Скворцовтой хөөрэлдэбэбди.

— Манай Байгалай флодой коллектив далайгаар ашаа шэрэхэ даабаряа дүүргэхэ гэжэ хэлэхэнь бэрхэтэи. Жэлhээ жэл бүри далайгаар ашаа шэрэлгэ ехэ боложо байна. БАМ-ай барилгын организацинуудай коллективүүд уhан замшадта ямаршье туhа хүргэнэгүй. Нэгэдэхеэр, хуушарhан причалнуудые заhабарилнагүй, хоёрдохёор, пристаньнуудта ашаа тээхэ, буулгаха ажал муугаар эмхидхэгдэнхэй. Суднанууд, баржанууд ехэ haатана. Гурбадахяар, БАМ-ай барилгын организацинууд д у н д а а үгэеэ hайса ойлголсоногүй. Энээнhээ боложо суднанууд пристаньнуудта ехэ сагаа минии hалгаана, — гэжэ Л. Г. Скворцов хэлээ hэн.

Энэ жэлэй тамаралгын саг ямар бэлэдхэлтэйгээр эхилээб, — гэжэ Л. Г. Скворцовто хандабабди.

— Түрүүшын суднанууд Хойто-Байгал ашаа шэрэжэ эхилбэ. Ямар нэгэ тобшолол хэхэнь дан эртэ хаш, - гэжэ тэрэ харюусаба.

Энэ жэл далайгаар ашаа шэрэхэ суднануудай тоо нилээд олошороо. Курла хушуунда шэнэ пристань баригдаа. Байгал портдо ехэ хүдэлмэри хэгдээ, кранууд тодхогдоо. Гэбэшье нёдондо жэлэй дутагдалнууд сүм усадхагдаа гэжэ хэлэхэнь бэрхэтэй.

Хоёр жэлэй саанахана hэн. Курла хушуунда БАМ-ай барилгашадай түрүүшын рүлэгүүд ерээ бэлэй. Үнгэрhэн жэл Курла хушуунда саг зуурын багахан пирс баригдаа. Трактор, машинануудые, оньhон түхеэрэлгэнүүдые, байрын хабсаргамал гэрнүүдые арайшье гэжэ баржануудhаа буулгадаг бэлэй. Үбэлдөө эндэ ашаа тээхэ, буулгаха крануудаар хангагдаhан ёhотой пристань эндэ баригдаба. Ямаршье судна иишэ ашаа асаржа ерэхэ юм. Эндэ нэгэ зэргэ гурба-дүрбэн баржаhаа ашаан буулгагдана. ГДР-hээ асарагдаhан «Ганс», Венгриин республикын эльгээhэн «Альбатрос» гэhэн хүсэ ехэтэй портын кранууд эндэ тодхогдожо байна. Эдэнэй хажууда «Като», «Магирус» гэhэн түхэлэй машинанууд нааданхай шэнгеэр харагдаха юм.

— Портын крануудые хабсаргаха ажалые июлиин hүүл багаар дүүргэхэбди,—гэжэ Ленинградай «Подводречстрой» трестын 21-дэхи отрядай бригадир Г. В. Скворода мэдүүлнэ.

«Ганс», «Альбартрос» түхэлэй кранууд сүүдхэдээ арбан баржаhаа ашаа буулгаха арга шадалтай Ашаа буулгагшадай нэгэ hайн бригада эмхидхэхэ хэрэгтэй Тиигэхэдэ суднанууд одоол паадгүйгөөр ябадаг болохо, —гэжэ кранай машинистнууд. Одессэ хотын портнуудта хүдэлhэн Г. Шарошкин, А. Псдмазко, И. Романенко гэгшэд баяртайгаар хэлэжэ байтаа hэн.

Мүнөө дээрээ ашаа шэрэжэ ерэhэн суднанууд ээлжээгээ хүлеэн, бүхэли сүүдхэдөө минии байhаар. Жэшээлхэдэ, июнин 24-дэ дүрбэн баржа хэдэн хоног соо Курлын хушуунда ээлжээгээ хүлеэжэ минии байба.

Байкал. Баргажанай-Адаг портнуудhаа ашаа абаhан суднанууд Хойто-Байгал тээшэ зорин тамарнад.

А. КУКЛИН,
манай корр.
Нижнеангарск.

Уhан замаар нилээд ехэ ашаан шэрэгдэдэг. Модон урадхуулагдадаг. Мүнөө зунай үедэ Кама мүрэн дээгүүр 14 миллион кубометр модон урадхуулагдаха юм.

ТАСС-ай фотохронико.

ДАЛАЙ-ЭРЬЕ: ГАБШАГАЙ АЖАЛ

Совет хүнүүд hайндэрнүүдээ ажалай амжалтануудаар угтадаг hайн hайхан ёhо заншалтай юм. Далай дээрэ хүдэлдэг ажалшадай дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөнэй үргэн далайса тухай хөөрэхэ гүнилтатайгаар ТАСС-ай корреспондент далайн флодой министрэй орлогшо Г. Я. ПЯСЕЦКИДЭ хандаhан байна.

Уhан замай транспортын ажалшадта Коммунис парти ба Совет правительствын халуун анхарал оролдолго хандуулдаг байhые далайн ба гол мүрэнэй флодой хүдэлмэрилэгшэдэй үдэрые тогтооhон ушар эли бодоор элирхэйлэн харуулна. Энэ хадаа манай ажалда, коммунис байгуулалтын асари ехэ зорилгонуудые шиидхэлгэдэ уhан замшадай оруулhан хубитада үгтэhэн үндэр сэгнэлтэ болоно.

Советскэ Союзай Коммунис партиин хараалhан эб найрамдалта программые сэхэ шууд бэелүүлгэ бусад гүрэнүүдтэй манай ороной экономическа харилсаа холбоое саашадань үргэдхэхэ арга олгоно. Мүнөө совет транспортна флот 2000 шахуу судна тай юм. Эдэнэр дэлхэйн элдэб оронуудай 1200 шахуу портдо ородог байна

Далайн флот түсэбтэ юhэдэхи табан жэлэй даабариие болзорhоонь урид дүүргээ пэн. Энэнь уhан замшадай габьяата ажалай үрэ дүн мүн. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлhэнэй ашаар ашаа зөөлгэ 70 процентээр нэмэлэн, портнуудтахи хүдэлмэриин хэмжээн 83 процентээр ехэ болоhон байгаа

Түсэбтэ арбадахи табан жэлдэ Соведүүдэй ороной худалдаа наймаанай флот багсаалжалхада 5 миллион тонно ашаа зөөхэ аргатай суднануудаар нэмэгдэхэ юм. Портнуудта шэнэ причалнууд, тусхай шэглэлтэн барилганууд хэгдэхэ Теэд шэнэ техникэ абалгаар бүхы амжалтануудай туйлагдадаггүйн байhаниинь мэдээжэ. Эдэ бүгэдые ээн ёhоор, ашаг үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ, үйлэдбэриин асуудалнуудые шиидхэлгэдэ социалис ёhоор хандаха хэрэгтэй.

«Солхоой бүхэлиин ажал hас бүхэниие, продукциин тонно бүхэниие нарииваар тооложо, гамтай hайнаар ашаглаха...» — гэжэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй партиин XXV съезд дээрэ хэлэhэн үгэнүүд далай ба гол мүрэнүүд дээгүүр ашаа зөөдэг хүдэлмэрилэгшэдэй уряа болонхой.

Суднаяа удаан саг соо хүдэлгэжэ, заhабарилгын болзор хороохо гэhэн дүлэтэ үүсхэл «Медногорск» теплоходой экипаж гаргаа hэн. Оронойминай уhан замшад энэ үүсхэлые үргэнөөр дэмжээ.

Хара далайн пароходствын, Одессэ-Кишинёвой түмэр харгын, Одессын областиин автотранспортна управлениин коллективүүдэй мүрысөөе КПСС-эй ЦК hайшааhан байгаа. Дүгэрхы зүйлэй транспортын мүрысөөндэ зуу гаран эмхи, предприятии хабаадалсана.

Флодой хүдэлмэрилэгшэд КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, ажалдаа амжалта туйлажа, өөhэдынгөө hайндэрые угтаха уряатайгаар уhан замшадта хандаhан байна КПСС-эн XXV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ талаар уhан замшадаи, портын хүдэлмэрилэгшэдэй, судна заhабарилагшадан үндэр уялгануудаа дүүргэхэ байhыень түсэбтэ арбадахи табан жэлэй түрүүшын хахадта туйлагдаhан амжалтанууд элирхэйлэн гэршэлнэ.

(ТАСС).

СОЮЗНА РЕСПУБЛИКАНУУДТА

ТУРКМЕНИ:

СЪЕЗДЫН ДЕЛЕГАДУУД МҮРЫСЭНЭ

Саятска районой «40 лет СССР» колхозой КПСС-эй XXV съездын делегат Г. Розыевагай хүтэлбэрилдэг хлопок ургуулагшадай бригада хлопогой тарималнуудые элдүүрилхэ ажалаа хараагдаhан болзорhоо хоёр үдэр урид дүүргэбэ. Агротехническэ эрхим болзортоо полинууд hэрхиилэгдээ, бүртаг убhэнhөө сэбэрлэгдээ, утэгжүүлэгдээ, ундалуулагдаа. Г. Розыевагай хүтэлбэрилдэг коллектив Узбегэй Энгельсын нэрэмжэтэ колхозой КПСС-эй XXV съездын делегат З. Ташевагай хүтэлбэрилдэг хлопок ургуулагшадай бригадатай мүрысэдэг юм.

Хлопок ургуулха талаар эрхим мэргэжэлтэд болоhон эдэ хоёр съезд дээрэ уулзахадаа. социалис мүрысөөн тухай договор баталжа үндэр уялгануудые абаhан байна. Ажал хүдэлмэриинээ ябаса тухай тэдэ бэс бэедээ дуулгажа байдаг.

Энэ хабар манай ажал хүдэлмэридэ ехэ бэрхэшээлнүүд дайралдаа, — гэжэ Г. Розыева хөөрэнэ. — Механизаторнуудай, колхозниигуудан шадамар бэрхээр ажаллаhанай ашаар раноор соогоо түрүүлэн хлопогой тарималнуудые хоёрдохёо элдүүрилжэ шадаабди. Түсэбтэ арбадахи табан жэлэй даабариие хоёр хахад жэлэй туршада дүүргэхээр хараал набди. Энэ жэлдэ 650 тонно түүхэй эд суглуулха гэжэ шиидэнхэйбди. Энэмнай хоёр жэлэй түсэбтэй адли тэнхэ гү, али гектар бүриhөө табин центнер ургаса абтаха болоно. Үйлэдбэриин нөөсэ аргануудые ашаг үрэтэйгөөр хэрэглэhэнэй ашаар иимэ амжалта туйлагдаха.

БЕЛОРУССИ.

ЖЭГҮҮРТЭДЭЙ ХОТОНУУД

Республика дотор шубуу үсхэбэрилгын наймадахи нэгэдэл байгуулагдаа. Могилёвско областиин предприятинууд энэ нэгэдэлдэ оробо

Шэнэ нэгэдэл байгуулгаар республикын шубуу үсхэбэрилгые промышленна үндэhэн дээрэ гаргалга дүүрэбэ Нигэжэ дэлхэй дээрэ шубуу үсхэбэрилгын эрхим хэмжээн туилагдаа. Табан жэл соо мянган үндэгэ, шубуунай центнер мяха абаха гаргашанууд хоёр дахин, тэжээл гаргашалга табанай нэгэ хубяар доошолоо. Жэлэй туршада эхэ тахяаhаа 255 үндэгэн абтана. Жэлдээ үндэгэ суглуулга хоёр үлүүтэй дахин дээшэлжэ, 1 миллиардда хүргэгдөө.

Хүдөө ажахын үйлэдбэриие саашадань мэргэжүүлхэ ба томодхохо тухай КПСС-эй ЦК-гай тогтоолые Белоруссиин шубуушад дэмжэн угтаа. Энэ шэглэл арбадахи табан жэлдэ шубуушадай шухала зорилгонь болохо юм.

Мяханай шубуу үсхэбэрилгэдэ гол анхарал хандуулагдана. Шубуунай мяха үйлэдбэрилгэдэ бройлернуудай хуби эрид дээшэлнэ. Жэлэй туршада тус тустань гурба миллион бройлер тэжээхэ зургаан предприяти hаяар ашаглалгада тушаагдахань. Гадна нугаhанай арбан хоёр фабрика паяар хүдэлжэ эхилхэнь. Тус тустаа фабрика жэл соо 500—700 мянган нугаhа тэжээдэг байха юм.

...н болотор үндэгэ суглуулга 0,3 дахин, шубуунай мяха үйлэдбэрилгэ ...хахад дахин дээшэлхэ болоно

УЗБЕКИСТАН.

СҮЛ ГУБИИН СОВХОЗУУД

Каракуль хонидые үсхэбэрилдэг ажахынуудта тэжээл бэлдэхэ талаар Бухарска областьдо байгуулагдаhан Дунда Азидахи эгээл томо завод-совхоз үшөө арбан иимэ предприятиин жэшээтэ проектын эшэ үндэhэн болохо үгөө. Кызылкумые зүбшөөд, Джизакска, Голодно болон Каширска талануудта оршохо эдэ предприятинууд тэжээлэй нөөсөөр 8 миллион толгой хони хангаха юм

Завод-совхоз бүхэндэ хүсы ешмээн, кукуруза болон бусад ургамалнуудые тариихын түлөө табан мянга хүрэтэр гектар газар үгтэбэ. Тэжээлые монсойлхо автомат линиинүүдээр хангагдаhан цехүүд эндэ хүдэлдэг болохо Поли болон үйлэдбэриин участогуудта 250 хүдэлмэришэн хүдэлхэ байна. Оньhон машинануудай хүсөөр тэдэнэр жэлэй туршада 80 мянган тонно тэжээл үйлэдбэрилхэ юм.

АРМЕНИ.

ИНДУСТРИИН АЛБАНДА

Полимерэй эрдэм шэнжэлэлгын бүхэсоюзна институдай хүдэлмэрилэгшэд hонирхолтой шэнэ зүйл — синтетическэ нялдадаг каучук зохеон гаргаба. Энэ материал арадай ажахыда үргэнөөр хэрэглэгдэхэ юм.

Институдта зохёон бүтээгдэhэн 12 шэнэ зүйл кабелиин, шинын, электротехникын болон, резинотехникын промышленностьда нэбтэрүүлэгдэhэн байна.

КИРГИЗИ.

ХҮНЭЙ БЭЕЫН ЭЛҮҮРЭЙ ТҮЛӨӨ

Киргизэй ССР-эй Наукануудай академиин хадага газарай физиологиин болон туршалгын патологиин институдан экспедици Чуйска Алаиска талануудта гараба. Набтар болон гурбан километр үндэр газарта хүнэй бэедэ биологическа хубилалтануудай болодог ушарые шэнжэлэн үзэхэ юм. Агаарай температураhаа, шииг пээ, үндэрhөө, атмосферын дарасаhаа, кислородой дутамаг байhанhаа. hалхинай хүсэнhөө бэеын элүүрэ ямараар дулдыдагые тодэнэр элирүүлхэ зорилгостой.

Хада газарта хүнэй бэеын дадасые шэнжэлэн үзэлгэ хадаа институдан коллективэй шиидхэдэг гол асуудал болоно.

(ТАСС)

МОНГОЛОЙ АРАДАЙ РЕВОЛЮЦИИН 55 ЖЭЛЭЙ ОЙ УГТУУЛАН

ХАМТЫН ХҮСӨӨР

НҮХЭДТЭЕЭ СУГ

Советскэ Союзтай ба социалис бусад гүрэнүүдтэй улам гүнзэгыржэ байгаа хани харилсаан Монголой Арадай Республикын экономикын, соёл культурын хүгжэлтэдэ шиидхэхы нүлөө үзүүлнэ. СЭВ-эй гэшүүн гүрэнүүдэй социалис экономикын нэгэдэлгын комплексно программа бэелүүлэгдэжэ, Монголдо горитой туһа хүргэгдэнэ.

Советскэ Союзай экономическа туһаламжын хүсөөр Монголой арадай ажахын капитальна һомололгын олонхи хуби хангагдадаг байна. Мүнөө хоёр гүрэн суг «Эрдэнэтэ» гэжэ шанарлуулгын комбинат барина.

Гадаадын оронуудта элдэб юумэ улам ехээр худалдахын тула Монгол 1980 он болотор ашагта малтамалнуудай промышленностиин продукци үйлэдбэрилгые 6—6,3 дахин ехэ болгохоор хараална. Манай гүрэнэй барижа байһан олон нүхэсэлэй гэршэ — «Эрдэнэтэ» энэ хараа түсэбэө бэелүүлгэдэнь горитой туһа хүргэхэ юм.

Баригдажа байгаа Гусиноозерско ГРЭС-эй хоёрдо энергоблогой үйлэдбэриһээ гаргаһан электрын элшэ хүсэн «Эрдэнэтэдэ» дамжуулагдаха юм. Тус электростанциин барилгын бүхы участогуудай коллективүүд урдань табигдаһан зорилгонуудаа гүйсэд мэдэржэ, хоёрдохи энергоблогые байгша оной эсэс болотор ашаглалгада тушааха зорилготойгоор ажаллана.

Арадай ажахын хүгжэлтын энэ табан жэлдэ Монгол орон түб энергосистемээ Советскэ Союзай электрын элшэ хүсэнэй системэтэй холбохоор хараална.

Хани барисаата хоёр гүрэнэй хоорондо арадай ажахын бэшэшье һалбаринуудаар харилсаамнай улам хүгжөөгдэхэ. Тиин Монголой зургаадахи табан жэлэй туршада бидэнэрэй хамтын «Монголсовцветмет» гэжэ нэгэдэлэй предприятинууд бүри ехэ хүсэтэй болохо юм. Манай Буряад оронон ажалшад нүхэдэйнгөө энэ зорилгоёо бэелүүлгэдэнь туһа хүргэхэ.

Советскэ Союзтай ба социалис бусад гүрэнүүдтэй хани харилсаанай улам гүнзэгыреөгүй һаа, табадахи табан жэлэй амжалтанууд туйлагдахагүй һэн гэжэ Монголой коммунистнууд XVII съезд дээрээ тэмдэглээ. Социалис гүрэнүүдэй талаһаа Монголдо үзүүлэгдэдэг нүхэр ёһоной туһаламжа жэл ерэхэ бүри үргэдэнэ, гүнзэгырнэ. Тинмэһээ энэ ушар Монголой Арадай Республикын саашанхи хүгжэлтын шухала арга нүхэсэл болоно.

ШУХАЛА ЗОРИЛГО

Ниитын үйлэдбэриин саашанхи хүгжэлтые хангаха, тэрэнэй ашаг үрые дээшэлүүлхэ, арадай ажахын ба соёл культурын бүхы һалбаринуудта ажалай шанар дээшэлүүлхэ гээшэ зургаадахи табан жэлэй социально-экономическа гол зорилго гэжэ Монголой коммунистнууд тоолоно.

Социалис Монголой ажабайдалда туйлагдаһан хубилалтанууд хадаа СЭВ-эй гэшүүн-гүрэнүүдтэй республикын хани харилсаатай болоһоной аша туһа мүн. Энээн тухай МНРП-гэй XVII съезд дээрэ оло дахин тэмдэглэгдэһэн байна. Энэ зургаадахи табан жэлдэшье Монголой Арадай Республика Советскэ Союз болон социалис бусад гүрэнүүдтэй экономико ба эрдэм техникын талаар харилсаагаа улам хүгжөөхэ юм. Гүрэн түрынгөө социально-экономическа хубилалтануудые шиидхэхэ хэрэгтэ гадаадын экономическа холбооной үүргые дээшэлүүлхэ ёһотойбди гэжэ Монголой ажалшад тоолоно. Уласхоорондын ажалай социалис хубаарилгада МНР бүри үргэнөөр хабаадалсаха юм. Энэнь арадай ажахые хүгжөөлгэдэ аша туһатай.

Байгша табан жэл соо ороной социально-экономическа хүгжэлтые уридшалан хараалһан шэглэлнүүдэй ба республикын үйлэдбэрилгын хүсэнүүдые 10—15 жэлэй туршада хүгжөөлгын, тааруулан хубаарилгын түсэбэй ёһоор Монголой арад зоной ажабайдалай гол хубилалтанууд бэелүүлэгдэхэ. Тэрэшэлэн эрдэм, техникын хүгжэлтэ, хүн зоной оюун бодолой ургалта, МНР-эй уласхоорондын экономикын социалис хубаарилда хабаадалсалга хараада абтана.

Советскэ Союзтай экономикын, политикын, соёл культурын, үзэл сурталай ба ажабайдалай талаар бүри нягта холбоотой болохо гээшэ партиин хараалһан зорилгонуудые дүүргэхын шухала арга нүхэсэл гэжэ МНРП-гэй XVII съезд дээрэ хэлэгдээ.

Хараалһан зорилгонуудаа амжалтатайгаар шиидхэхын тула өөһэдынгөө нөөсэ аргануудые гүйсэд хэрэглэжэ, бүхы хүдэлмэриингөө шанар һайжаруулжа, Советскэ Союзай ба социалис гүрэнүүдэй үзүүлдэг экономическа аша туһа зүбөөр хэрэглэжэ, үйлэдбэриин ашаг үрэ бүхы талаһаань хүгжөөхэ ба һайжаруулха хэрэг тон шухала гэжэ МНРП-гэй Центральна Комитет тоолоно.

«ТАНАЙ ДҮРШЭЛ МАНДА ТУҺАЛХА»

Сэлэнгэ мүрэн шадарай байгаалиие хамгаалха совет-монгол хамтын бүлгэмэй документнүүдтэ гар табилгын үедэ Монголой делегацие хүтэлбэрилэгшэ Зундуйн Жанжаадорж иигэжэ хэлээ: «Танай гүрэндэ оршон тойронхи байгаали хамгаалгада тусгаар анхаралай хандуулагдадаг байһыень нюдөөрөо бидэ хараабди. Энэ талаар хэһэн хүдэлмэритнай ехэ».

Монголой мэргэжэлтэд Буряадта байха зуураа, республикымнай промышленна хэдэн предприятинуудай уһа арюудхан сэбэрлэдэг түхеэрэлгэнүүдэй хүдэлмэритэй танилсаһан байна. Тиин тэдэнэр нарин сэмбиин комбинадай, Улаан-Үдэ хотын уһа сэбэрлэлгын түхеэрэлгэнүүдые хараа. Манай городой уһа сэбэрлэлгын түхеэрэлгэ СССР-эй зүүн зүгтэ эгээл томо нимэ түхеэрэлгэнүүдэй нэгэн юм.

Манай айлшад Сэлэнгын целлюлозо-картонон комбинадай уһа сэбэрлэдэг түхеэрэлгэнүүдээр ехэтэ понирхоо. Юуб гэхэдэ, эндэ уһа сэбэрлэхэ галаар һүүлэй үедэ манай гүрэндэ хэгдэһэн тон һайн түхеэрэлгэнүүд хэрэглэгдэнэ. Тус предприятида механическа, химическэ ба биологическа аргануудаар уһан сэбэрлэгдэнэ. Тингэжэ уһан арюудхагдажа, сэбэр болгогдожо, Сэлэнгэ мүрэн руу табигдадаг юм. Предприятиин хэрэглэһэн уһые гол руу хаянгүй, гэрэнниень сэбэрлээд, үйлэдбэридэ һөөргэнь хэрэглэхэ талаар шэнжэлгын хүдэлмэри мүнөө хэгдэнэ. Ерэхэ жэлдэ шэнжэлгын үрэ дүнгүүд үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэхэ гэжэ совет мэргэжэлтэд тоолоно.

Энэ ехэ предприятида уһа сэбэрлэдэг түхеэрэлгэнүүдэй комплекс бариха тухай тогтоол КПСС-эй ЦК болон СССР-эй Министрнүүдэй Совет табан жэлэй урда тээ баталан абаа һэн. Тэрэ гэһэнһээ хойшо манай республикада уһа сэбэрлэхэ 50 миллион шахуу түхэриг сэнтэй түхеэрэлгэнүүд баригдаа Арбадахи табан жэлэй туршада эдэ хүдэлмэринүүдые үргэлжэлүүлгэдэ үшөө 60 миллион түхэриг гаргашалагдаха юм.

— Оршон тойронхи байгаалиие хамгаалха хэрэгэй шухала зорилгонуудые шиидхэлгэдэ танай дүй дүршэл манда туһалха гэжэ,— Зундуйн Жанжаадорж хэлээ.— Монголой коммунистнууд съезд дээрээ тус асуудалые зүбшэн хэлсэжэ, тодорхой хэмжээнүүдые баталан абаһан байна.

Д. САНЖИЕВ.

АЙМАГАЙ СОВЕДЭЙ СЕССИ

Зэдын аймагай Соведэй ээлжээтэ сесси боложо үнгэрбэ. Сессидэ хабаадагшад КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдтэй зохилдуулан, гэмтэ ябадалтай, ёһо гурим эбдэхэ ушартай шанга тэмсэл хэхэ хэмжээнүүд тухай аймагай прокурор **В. Д. Цыденовэй** элидхэл зүбшэн хэлсэбэ.

Элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ Торини совхозой һаалишан, депутат **Г. М. Тугаринова**, «Октябрьский» совхозой парткомой секретарь депутат **Б. Ж. Тарбаев**, Зэдэ станциин хүдэлмэрилэгшэ, депутат **В. П. Бугаева**, ВЛКСМ-эй райкомой секретарь, депутат **А. А. Буняов**, Петропавловскын сельсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ **И. А. Попов**, Борьёогой сельсоведэй дэргэдэхи нүхэдэй сүүдэй түрүүлэгшэ **Г. Ц. Батуев** болон бусад хабаадаба.

И. САНЖИЕВ,
Зэдын аймагай Соведэй гүйсэдкомой секретарь.

ҺУРГУУЛИИН ДИРЕКТОР

1976 оной майн 30-һаа 1977 оной июль хүрэтэр һургуулиин директорэй хүдэлмэриин республиканска харалга соносхогдоо. Тэрэ харалга гурбан шатада хубаарха.

1976 оной сентябриин 20-до аймагуудта, октябриин 1-дэ республика дотор 1-дэхи шатын харалга дүүрэхэ. Тиихэдэ нэгэдэхи шатын харалгын үедэ һургуулиин директорэй административно ажахын талаар ажал ябуулга сэгнэгдэхэ.

1977 оной февралиин 20-до аймагуудта, мартын 1-дэ республика дотор хоёрдохи шатын харалга түгэсэхэ. Энэ үедэ һургуулиин директор хадаа хэр зэргэ бэрхэ багша методист байнаб гэжэ харагдаха ёһотой.

Харин 1977 оной июлиин 1-дэ аймагуудта, июлиин 15 болотор республика дотор гурбадахи шатын харалга дүүрэхэ юм. Гурбадахи шатада һургуулиин директор һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэрине хэр зэргээр эмхидхэхэ шадабаритайб гэжэ сэгнэгдээд, ниигэ дүн согсологдохо. Иимэ харалгын соносхогдоһонтой дашарамдуулан, Буряадай АССР-эй гэгээрэлэй министерствын инспектор Х. В. Снетковагай бэшэг толилхомнай.

ХАРАЛГЫН зорилго ямар байхаб? Һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри хадаа һургуулиин ажабайдалай шухала түлхюур ха юм даа. Тиимэһээ харалгын гол зорилго юун бэ гэхэдэ, һургуулида һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэрине эрид һайжаруулха гэгдэһэн.

Гэбэшье захирха, ажахыгаа һайнаар бариха гээшэ һургуулиин директорэй шухала шанарай нэгэн шуу. Һургуулияа алишье талаһаань хүтэлбэрилжэ шадаха гээшэ бэрхэ эзэн байха гэһэн удхатай бэшэ гү? Үнэхөөрөөшье, үлүү үгэгүйгөөр коллективээ хүтэлбэрилжэ шадаха, мүнгэн зөөриеэ шадамараар хэрэглэхэ, гаргашалха, һургуулиингаа байра байдалые эмхи гуримтай байлгаха, һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэрине табяад хүргэндээл мэдэдэг гээшэ һаань, директортэ ондоо юун хэрэгтэйб гэхээр.

Зүб даа. Эдэ мэтэ ажал ябуулгые директор гансаараа эмхидхэхэ бэшэ ааб даа. Эгээл дүтын туһалагшад гэхэдэ, директорэй орлогшод болоно. Завуч, завхоз, класһаа гадуур хүдэлмэри эмхидхэгшэ, ахалагша пионер вожата, оюха багшанар булта һургуулиин хүдэлмэрине һайжаруулха үүргэтэй зон. Гадна һурагшадай ниитын эмхинүүд гэжэ байха. Комсомолой комитет, пионерскэ дружина болон бусад эмхинүүд һургуулиин дирекцидэ туһалха үүргэтэй.

Гэбэшье һургуулиин директор бултанай түлөө харюусалгатай нюур мүн. Нэн түрүүн тэрэ хадаа һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин шанарай түлөө харюусалгатай.

Һуралсалай удаадахи жэлдэ бэлдэлгэ хабаршаг тээшэ эхилдэг гуримтай. Һуралсалай жэлэй түгэсхэлдэ директор һуралсал-хүмүүжүүлгын түсэб табяад, коллективээ танилсуулдаг юм. Хэды һурагшад һураха ёһотойб гэһэн арадай ажахын түсэб тушаа багша бүхэндэ, классай хүтэлбэрилэгшэ бүхэндэ хэлэжэ үгэдэг байха. Тэрэ түсэбэн бэелүүлгые өөрөө шалгажа байдаг гээшэ.

Һургуулиин байшан заһабарилха хүдэлмэри хүүлэхэ дээ, ариг сэбэрэй, мүн түймэрһөө һэргылхэ гурим сахюулха шухала. Һургуулияа багшанарые түлеэ залһаар хангалга хадаа директорэй уялга.

Туһаламжа үзүүлдэг эмхи зургаануудтай хамта һуралсалай кабинедүүдые түхеэрхэ гээшэ баһа директорэй уялга ааб даа. Зүгөөр һургуулиин директор өөрөө кабинет түхеэрхэ бэшэ, харин кабинедые даагшадай хүдэлмэрине хинан хүтэлбэрилхэ болоно. Һуралсалай кабинедүүдые техническэ хэрэгсэлээр хангахын тула ехэ оролдолго хэрэгтэй ха юм.

Методическа кабинет гү али булан һургуулида ехэ үүргэтэй. Тиимэ кабинет гү али булан һургуулиин методическа хүдэлмэриин түб болодог ха юм.

Библиотекэ, столово, һургуули шадарай интернат гээд тоолохо болоо һаа, захадаа хүртэшэгүй юм ааб даа. Бэрхэ директор бүхы юумэндэ анхарал хандуулжа, техническэ хүдэлмэришэдэн ажалые эмхигэй һайнаар хүтэлбэрилдэг гээшэ. Манай республикын һургуулинуудта тиимэ директорнүүд үсөөн бэшэ.

АВГУСТ һара соо олонхи багшанар амаралтаһаа бусадаг гээшэ ааб даа. Тиимэһээ директор хабар зохёоһон түсэбөө дахин хаража үзөөд, нэмэхэ юумэнэй байгаа һаа нэмээд, багшанартаа танилсуулдаг. Һургуулиин ниитэ түсэбтэ түшэглэн, завуч, хүмүүжүүлэгшэд классай хүтэлбэрилэгшэд һуралсал хүмүүжүүлгын түсэб зохёодог байха.

Август соо, һуралсалай шэнэ жэлэй эхилхын урдахана түрүүшын педсовет зарлагдажа, түсэб баталагдаха, зорилго тодорхойлогдодог юм. Түрүүшын педсоведые һайнаар үнгэргэхын тула һургуулиин директор һайса бэлдэхэ ёһотой юм ааб даа. Нёдондонойнгоо һуралсалай жэлэй дүнгые һайса шэнжэлжэ, дутуу дундаяа элирүүлээд, эрхим дүршэлые согсолон, мүнөө жэлдэ ямар зорилго бэелүүлхэ тухайдаа хэлсэхэ болоно.

Август соо багша бүхэн һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлдэжэ, досоо досоогоо өөрын зорилго табидаг.

Шэнэ жэлэй расписаниин табигдахада, һуралсалай ажалай гигиенын эрилтэ хэр сахигдааб гэжэ директор шалгадаг.

Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, директорэй оролдосоһоо һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин амжалта дулдыдаха. Сентябриин 1 боложо, һуралсалай жэлэй эхилхэдэ, һургуулиин директор илангаяа оролдосо гаргаха ёһотой бшуу. Юундэб гэхэдэ, сентябрь гээшэмнай тодорхойлхы һара. Һургуулиингаа гурим журамые сентябрь соо бэхижүүлэн байгуулха гэжэ дүршэлтэй директорнүүд оролдодог. Хэшээлнүүдэй түрүүшын үдэрнүүдтэ директор болон тэрэнэй орлогшод илангаяа үүсхэлтэйгээр хүдэлхэ ёһотой гэдэг. Зунай үедэ амаржа, анхарал багатай болоһон һурагшад түрүүшын үдэрнүүдтэ эдэбхигүйшэг, номоо үзэхэдөө хашаншаг байдаг гээшэ. Тиимэһэн туладань өөрыгөө хүмүүжүүлхэ хүсэлтэй болгохын, оролдосыень эдэбхижүүлхын тула һуралсалай жэлэй эхин угаа ехэ удхашанартай юм. Һуралсалай жэлэй эхиндэ завучуудай, класһаа гадуур хүдэлмэри эмхидхэгшэдэй хабаадалгатайгаар долоон хоногтоо нэгэ удаа зүблөөнүүдые үнгэргэхэдэ һайн.

Һуралсалай жэлэй эхиндэ директор һурагшадаа медигүүдтэ үзүүлдэг.

Гадна һургуулиин радиоузел хүдэлжэ эхилдэг ааб даа. Тэрэнэй хүдэлмэри эмхидхэгшэд, корреспондентнүүд тодорхойлогдожо, тэдэнэй һуралсал эмхидхэгдэдэг.

Директор багшанарай хүдэлмэри хинахаһаа, шалгахаһаа гадна тэдээндээ ахаёһоной туһаламжа үзүүлдэг байха зэргэтэй бэзэ? Илангаяа залуу багшанарта методическа гү, али ондоошье туһаламжа хэрэгтэй ха юм. Һаяхан училищи, институт дүүргэжэ ерэһэн дүршэлгүй хэн залуушуул директорэй зүгһөө ахамад ёһоной анхаралда хүртэхэдөө, тон ехээр урмашадаг, ургаха гэжэ оролдодог байха юм.

Һуралсалай жэлэй эхилэмсээр, хэшээлэй шанарта онсо анхарал хандуулагдадаг. Һайнаар, һонёор үнгэрдэг хэшээлнүүдые үхибүүд хүлеэжэ ядадаг бэшэ аал? Тиимэ хэшээл үгэдэг багшанар хамагһаа хүндэтэй байдаг ха юм.

Сентябрь соо предметнэ болон техническэ, мүн уран һайханай элдэб кружогууд хүдэлжэ захалдаг. Кружогуудай шанар, эмхидхэл баһал директорэй оролдосоһоо болохо.

Би тус бэшэг соогоо директорнүүдтэ заабари үгэхэ гэһэн зорилго табяагүйб. Багшаар хүдэлжэ байтараа, директорэй тушаалда дэбжүүлэгдэһэн нүхэд олон байдаг. Тэдэнэй анхаралда энэ бэшэг дурадхагдана.

Х. СНЕТКОВА,
Буряадай АССР-эй гэгээрэлэй министерствын инспектор, Буряадай АССР-эй һургуулиин габьяата багша.

ЯПОН. Ородой ба совет уран зураашадай шэлдэг һайн бүтээлнүүдэй выставкэ Токио хотодо нээгдэһэн байна. И. Крамскойн «Неизвестная» болон бусад олон зурагуудые тон олон зон орожо хараа. Гурбан долоон хоногой турша соо эндэ 153 мянган хүн ерэһэн байха юм.

«Неизвестная» һаа гадна, үшөө хорин дүрбэн зурагууд эндэ харуулагдана. Эдэ зурагууд совет ороной зургаан музейһээ абтажа, Токио хотодо ажаһуугшадта харуулагдахаар асарагдаа. В. Васнецовай «Алёнушка», И. Репинэй «Запорожцы» гэһэн зурагууд, А. Саврасовай, И. Левитанай, В. Поленовэй, К. Петров-Водкинай, М. Сарьянай, А. Пластовай, Н. Ромадинай, Ю. Пименовэй болон бусад зураашадай бүтээлнүүд эндэ табигданхай.

Энэ выставкэ Японой зоной анхарал тон татаа. Үдэр бүхэндэ залай үүдэндэ ута ээлжээн болодог байгаа. Ондоо выставкэнүүд иимэ ехээр хүнүүдэй анхарал татаагүй юм гээд японцууд хэлэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: выставкын фойе соо уран зурагуудай буулгабаринууд худалдагдана.

ТАСС-ай фотохронико.

АЖАЛШАДАЙ *бэшэгүүдһээ*

«АМЫЕНЬ ТАТАХААР БОЛОО»

Республикымнай ниислэл хотодо интернат-гэр бии. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай инвалидууд, мүн үхибүүгүй, үндэр наһатай болоһон хүнүүд эндэ байрлажа, бэеэ аргалуулдаг, хаба шадалаараа ажал хэдэг юм. Манай бэеэ аргалуулха, амарха, ажаллаха эрхэ байдал эндэ бии. Иимэ һайн ажабайдал олгоһоной түлөө түрэл Коммунис партидаа, Советскэ правительствадаа бидэнэр гүн сэдьхэлэй баяр хүргэдэг байнабди.

Теэд һүүлэй үедэ манай ажабайдалда таарахагүй юумэн үзэгдэдэг болошоо. Ушарынь юуб гэбэл, интернат-гэртэмнай «хатуу харатан ханилаад» хүндэ амар заяа үзүүлдэггүй хүйхэрнүүд олошоржо байна. Тэдэнэй дунда угайдхадаа эхэнэрнүүд дайралдана. Хэлэһэнээ батадхахын тула хэдэн жэшээ дурдая.

Матвеевская Зоя гэгшэ үдэр бүри шахуу архидадаг байна. Энэ эхэнэр июниин түрүүшын нэгэ үдэр шал һогтуу болошоод, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай инвалид Трофим Леоновой байрада орожо, тэрэниие муу муухайгаар хараалаа, сохиһон байха юм. Тиихэдэ июниин 8-да Матвеевская баһал һогтуугаар 80 наһатай Наталья Прокушевае сохибо.

Тиихэдэ Гороховский Николай, Николайчук Николай, Губатуров Юрий гэгшэд баһал «хатуу хараһаа» арилдаггүй юм. Тэдэнэр тэрэнтэйгээ «ханилһанай» һүүлээр эндэ байдаг хүнүүдтэ амар заяа үзүүлнэгүй, хэтэржэ ерэхэдээ, хүнүүдые хараадаг сохидог болоо. Николай Гороховский мэнэ һаяхан һогтуугаар телефоной аппарат үй бута сохижорхёо.

Иимэ байдалые саашадаа тэсэхээр бэшэ гэжэ һанагдана. Эдэ бүгэдые интернат-гэрэй директор, тэрэнэй орлогшо һайн мэдэжэ байбашье ямаршье хэмжээ абанагүй, тэдэнтэй эбсэшоод байха юм. Архиншадай «амыень татахаар» саг ерээ гэжэ һанагдана.

Д. Д. ЦЫРЕНЖАПОВ.
Улаан-Үдэ.

Телефон телеграф радио ХИЛЫН саанаһаа

НИИТЭ УГ ЗОРИЛГО

Европын коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай конференциин уласхоорондын удха шанарые дэлхэйн хэблэл тайлбарилһаар. Хүн түрэлтэниие һонирхуулжа байгаа эгээл гол шухала асуудалнууд энэ конференциин гол анхаралда габигдаһан байгаа ха юм. КПСС-эй делегацие толгойлогшо, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй конференци дээрэ хэлэһэн үгэ дотор мүнөөнэй оршон байдал, ерээдүйн сагта дэлхэйн хүгжэхэ хүгжэлтэ, мүн арадуудай аша туһын түлөө, социализмын ба коммунизмын илан мандахын түлөө тэмсэлдэ коммунис хүдэлөөнэй туйлаха шэнэ арга боломжонууд гүнзэгыгөөр шэнжэлэгдэһэн байна. Конференциин түгэсхэлэй документдэ нилээд ехэ анхарал хандуулагдана. Энэ документ дотор нарин нягтаар бодомжологдоһон, Европын коммунистнуудай хамтааран хараалһан уг зорилгонууд найруулан зохёогдоһон байна бшуу.

БЕРЛИН. «Нойес Дойчланд» газетэ түрүү бэшэг соогоо иигэжэ бэшэнэ: Европэ түбиин хуби заяанай түлөө үндэр ехэ харюусалгатай байһанаа Европын коммунистнууд мэдэрнэ гэжэ Берлиндэ болоһон конференци элирхэйлэн харуулаа. Тэрэ хадаа арадуудай амин шухала гол асуудалнуудта коммунистнуудай таарамжатай һайн харюу үгэхэ шадабаритай байһые батадхан гэршэлээ.

СОФИ. Берлиндэ болоһон конференци, тэрэнэй баталан абаһан документ — Европын коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай интернациональна бата нэгэдэлэй хүсэнэйнь голотомо шэнэ гэршэ мүн гээд «Работническо дело» газетэ бэшэнэ. Энэ документ дотор найруулагдаһан, конференци дээрэ һайшаагдаһан бүтээмжэтэй һайн үргэн ехэ программа. Тэрээн соо хэлэгдэһэн баян удхатай үзэл суртал ба дурадхалнууд хадаа Европодо эб найрамдал, аюулгүй байдал бэхижүүлхэ зорилгоор шэнэ алхамуудые хэхын тулада найдамтай үндэһэ һуури табина.

УЛААН-БААТАР. Берлиндэ болоһон конференци дээрэ Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгые Ленинэй партиин эб найрамдалда дуратай интернационалис политикын толотомо гэршэ мүн гэжэ Монголой «Үнэн» газетэ бэшэнэ. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин хэлэһэн үгэ соо хэгдэһэн шэнжэлэлгэ, тобшололнууд ба дурадхалнууд Советскэ Союзай Коммунис партиин соносхоһон эб найрамдалай программын дүрим заабаринуудые зохёохы ёһоор улам хүгжөөнэ гээд газетэ тэмдэглэнэ.

ЛОНДОН. Берлиндэ болоһон конференци энэ түби дээрэхи коммунис хүдэлөөнэй туйлаһан элитэ ехэ амжалтанууд тухай гэршэлнэ гээд Англиин коммунистнуудай «Морнинг стар» газетэ тэмдэглэнэ.

ХАНОЙ

ВЬЕТНАМАЙ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКА БАЙГУУЛАГДАБА

ТАСС

Июлиин 2-һоо хойшо нэгэдэмэл Вьетнам хойто зүгтэхи Лангшонһоо эхилээд, урда зүгтэхи Камау хүрэтэр Вьетнамай Социалис Республика гэжэ нэрлэгдэхэ болобо. Энээн тухай шиидхэбэри нэгэдэмэл Вьетнамай Национальна суглаанай нэгэдэхи сесси дээрэ баталан абтаһан байна.

Гайхамшаг энэ илалта хадаа марксизм-ленинизмын үнэншэмэ илалта мүн болоно. Вьетнамай Ажалшадай парти марксизм-ленинизмэ хэлбэришэгүй үнэн сэхэ байдаг, зохёохы ёһоор хандадаг юм гэжэ энэ сесси дээрэ хэлэһэн үгэ соогоо ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, премьер-министрэй орлогшо ба национальна обороной министр Во Нгуен Зиап онсолон тэмдэглээ. Энэ илалта хадаа аха дүү социалис оронуудай, бүхэдэлхэйн түрүү үзэлтэй арадуудай Вьетнамда хүргэһэн горитой ехэ, ашаг үрэтэй туһаламжын, дэмжэлгын дүн мүн болоно.

Гүрэнэй туг, гүрэнэй гимн, герб ба республикын ниислэл хото тушаа президиумэй оруулһан дурадхалнуудые Национальна суглаанай сесси баталһан байна. ДРВ-гэй гүрэнэй туг мүнөө СРВ-гэй гүрэнэй туг болоо, ДРВ-гэй гүрэнэй гимн — гүрэнэй гимн, ДРВ-гэй гүрэнэй герб энэ гүрэнэй герб болоо. Зүгөөр тэрэ герб дээрэ «Вьетнамай Социалис Республика» гэжэ шэнээр бэшэгдэнхэй. Ханой республикын ниислэл хотоор баталагдаа.

Сайгониие Хо Ши Мин гэжэ хуулита ёһоор шэнэдхэн нэрлэхэ тухай шиидхэбэри сесси дээрэ абтаа.

Шэнэ конституциин найруулан зохёогдотор СРВ-гэй гүрэнэй бүридэлэй үндэһэ һууринь хадаа 1960 оной январиин 1-һээ хойшо хүсэндөө ороһон ДРВ-гэй конституци болобо. Шэнэ конституциин проект найруулан зохёохын тула Чыонг Тинь гэгшын түрүүлэлгэ доро 36 хүнһөө бүридэһэн тусхай комисси байгуулагдаа.

СРВ-гэй гүрэнэй үридэлдэ Национальна суглаан ба тэрэнэй саг үргэлжын комитет, республикын президент ба 2 вице-президент, правительство (правительствын совет), национальна обороной совет, арадай верховно сүүд ба арадай верховно прокуратура ороно.

Вьетнамай Социалис Республикын президентээр Тон Дык Тханг, вице-президентнүүдээр — Нгуен Лыонг ба Нгуен Хыу Тхо, Национальна суглаанай саг үргэлжын комитедэй түрүүлэгшээр Чыонг Тинь, правительствын премьер-министрээр Фам Ван Донг гэгшэд нэгэн дуугаар һунгагдаһан байна.

А. МИНЕЕВ,
Б. ПЕТРОВ.

БЕРЛИН

Берлиндэ уулзалга болобо

ТАСС

СЕПГ-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь Э. Хонеккер ГДР-тэ албанай хэрэгээр айлшалжа ерэһэн Индиин Республикын премьер-министр И. Гандитай эндэ уулзаба.

И. Гандиин энэ айлшалалгаа хоёр оронойхоорондохи харилсаануудые хүгжөөлгэдэ шухала удха шанартай гээд хани ёһоной хөөрэлдөөнэй үедэ Э. Хонеккер тэмдэглээ. ГДР-эй газар дээрэ үнэн сэдьхэлһээ угтаһанайнь түлөө И. Ганди баяр баясхалан хүргөө. Энэ айлшалалгые хоёр гүрэнэй ба арадуудай хоорондохи хани барисаата харилсаануудай саг үргэлжэ бэхижэжэ байһанай гэршэ мүн гээд тэрэ сэгнэһэн байна.

ГДР ба Индиие хүгжөөлгын шухала асуудалнууд тухай Э. Хонеккер И. Ганди хоёр бэе бэедээ мэдээсэһэн байна. Хоёр гүрэнэй хоорондо, илангаяа һүүлшын жэлнүүдтэ, ашаг үрэтэй харилсаа холбоон тогтоогдоо гэжэ тэдэнэр хангалтагангаар тэмдэглээ.

Ангиин тэмсэл улам хурсадана

ПАРИЖ. Эльзасай [illegible] уурхайнуудай хүдэлмэришэд ажал хэрэгыень сахиха эгээлэй юрын хэмжээнүүдэй бэелүүлэгдэдэггүй байһые буруушаажа, нэгэ үдэрэй [illegible] һалгаа хэбэ. Дээдэ Рейн гэдэг департаментдахи Бервиллертэ 5 шахтёрой гэнэ усалһаа боложо хосорсн палахадань, энэ буһалгаан соносхогдоһон байгаа.

Франциин «Гранд опера» гэжэ национальна ехэ театрай хүдэлмэрилэгшэд Парижда жагсаал хээ. Хүгжэмшэд, хатаршад, дуушад, костюмернүүд һуудал байдалынь, ажаллаха арга бололжыень һайжаруулха, соёл культура хүгжөөлгэдэ мүнгэ һомололгые ехэдхэх эрилтэ табина.

ГАВАНА. Мехикэһээ ерэһэн мэдээсэлнүүдэй ёһоор, Мексикын үмсын металлургическа ехэ предприятиин — «Фундидора де Йерро Асеро де Монтерэй» гэдэг предприятиин хүдэлмэришэд буһалгаалжа, үйлэдбэреэ зогсоогоо. Ажаллаха арга боломжыень һайжаруулха эрилтэ табигдана.

КАИР

Гүрэнэй урбалта хэхэ һэдэлгэ

ТАСС

Суданда гүрэнэй урбалта хэхэ гэһэн һэдэлгэ июлиин 2-то хэгдэбэ гээд МЕН агентствын корреспондент Хартумһаа мэдээсэнэ.

Суданай ниислэл хотодо үгэсөө хэгшэд болон президентдэ талархадаг армиин подразделенинүүдэй хоорондо зэбсэгтэ тулалдаан болоо.

Суданай правительство мэдүүлгэ хээ. Суданай зэбсэгтэ хүсэнүүд гүрэнэй урбалта [illegible] һэдэлгэ [illegible] гэжэ тэрэ мэдүүлгэ соонь хэлэгдэнэ. Оройн дотоорхи [illegible] сэрэгүүд бүринмүһэн хинажа байна гээд энэ мэдүүлгэ соонь тэмдэглэгдэнэ.

[illegible] Франциһаа бусаха үедэ гүрэнэй урбалта хэхэ гэһэн һэдэлгэ хэгдээ гээд информационно агентствэнүүд мэдээсэнэ.

„Буряад үнэндэ" бэшэһэнэй һүүлээр

ЗОХИХО ХЭМЖЭЭН АБТАА

Манай газетын байгша оной майн 7-ной, 11-нэй номернуудта «Харюусалгын, эмхидхэлэй һуладаһанһаа», «Эхинһээ унжагайрна» гэһэн корреспонденцинүүд толилогдоо һэн. Хэжэнгын аймагай «Первомайский», «50 лет Октября» болон Хэжэнгын совхозуудта арбадахи табан жэлэй түрүүшын хабарай тарилга түрүүшын үдэрнүүдһээ унжагайрна, зарим механизаторнууд даабарнта ажалдаа харюусалгагүйгөөр хандана. Тарилгын бүхы хүдэлмэрине эрхим шанартайгаар үнгэргэхэ тухай КПСС-эй Буряадай обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй тогтоол муугаар бэелүүлэгдэнэ. Энэ асуудалаар «Первомайский» совхоздо ехэ дутагдалтай гээд дурсагдаһан корреспонденцинүүд соо шүүмжэлэгдэһэн байгаа.

Тэдэнэй мүрөөр зохихо хэмжээ абахын тула КПСС-эй Хэжэнгын райкомдо газетын редакци хандаһан юм.

«Газетэдэ толилогдоһон корреспонденцинүүд соо хэлэгдэһэн баримтануудые шалгажа үзэхэдэ, булта зүб гэжэ элирүүлэгдэһэн байна. Энэ асуудал КПСС-эй райкомой бюрогой заседани дээрэ харагдажа, дутагдалнуудые усадхаха талаар зохихо хэмжээн абтаһан байна.

Дурсагдаһан совхозуудта тарилгын хүдэлмэриин шанар һайжаруулха талаар партиин обкомой, республикын правительствын тогтоол муугаар бэелүүлэгдэжэ, агротехникын эрилтэнүүд бүдүүлигээр хазагайруулагдана гэжэ бюро дээрэ заагдаба. Эдэ бүгэдые усадхаха талаар зохихо хэмжээ абадаггүй байһан «Первомайский» совхозой парткомой секретарь П. Е. Быковтэ шанга донгодолго, «50 лет Октября» совхозой парткомой секретарь О. Д. Ендоновто донгодолго соносхогдоһон, Хэжэнгын совхозой парткомой секретарь М. Х. Хандархаевта һануулга хэгдэһэн байна.

Хабарай тарилгын үедэ агротехникын эрилтые бүдүүлигээр хазагайруулһанайнь, механизаторнуудта эрилтэ багатайгаар хандаһанайнь түлөө «Первомайский» совхозой агроном нүхэр Баргаевта аймагай арадай хиналтын комитет донгодолго соносхобо, Хэжэнгын совхозой хоёрдохи отделениин агроном Л. Ц. Батожапов нэгэ һарын салингай зэргэ яла түлэхэ болоо. Шанар муутайгаар хахалагдаһан газараа зэмэтэ механизаторнууд түлөөһэгүйгөөр дахин хахалһан байна. Хэжэнгын совхозой отделениие эрхилэгшэ Л. Д. Шойдоровто, бригадир Ц. Д. Дүбшановта ажахын дирекци зэмэ тохоһон юм.

Дурсагдаһан корреспонденцинүүд соо хэлэгдэһэн дутагдалнуудые усадхаха тухай асуудал совхозуудай дирекциин, парткомой хамтын заседанинууд дээрэ баһал харагдаһан байна. Эдэ бүгэдын ашаар хабарай тарилгын хүдэлмэри нилээд түргэдхэгдэһэн, шанарынь һайжаруулагдаһан юм. Бухы шэниисын 85 процентнь хэрээһэлүүлэгдэн таригдаба» гээд КПСС-эй Хэжэнгын райкомой секретарь нүхэр Раднаев А. Б. редакцида мэдээсээ.

Саяанһаа Витим хүрэтэр

ХҮДЭЛМЭРИИН ХАЛУУН ХАҺА СОО

Һаяхан Хяагтын аймагта соёл болбосоролой болон киногой хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн болоо. Тэрэ зүблөөн дээрэ ниитын малай тэжээл бэлэдхэлгын үедэ хүдөөгэй ажалшадые хангаха талаар соёлой болон киногой хүдэлмэрилэгшэдэй зорилгонууд тухай хөөрэлдөөн болобо.

Зүблөөндэ парткомуудай секретарьнар, рабочкомой болон сомоной Советэй түрүүлэгшэнэр уригдаһан байна. Хамта 120 хүн ерээ.

КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ талаар аймгүйсэдкомой соёлой таһагай хараалһан хэмжээ ябуулганууд, хэжэ байһан хүдэлмэринь һайшаагдаа.

И. ПОЛЫНЦЕВ,
КПСС-эй райкомой пропаганда болон агитацийн таһагые даагша.

Амжалтын эхин

Улаан-Үдын «Спутник» магазинда урдань худалдаа наймаанай ёһо гурим эбдэхэ, түсэбөө дүүргэхэгүй ушарнууд дайралдадаг байгаа.

Үнгэрэгшэ жэлэй һүүл багһаа энэ магазиншье даагшаар дүй дүршэлтэй хүдэлмэрилэгшэ О. К. Хадонова хүдэлжэ эхилһэн юм. Худалдаа наймаанай ажал эмхидхэхэдээ шадамар байжа, богони сагай туршада ажалаа эрид һайжаруулжа шадаа. Энэ жэлэй табан һарын түсэбые 44 мянга 400 түхэригөөр үлүүлэн дүүргээ.

Магазинда ороходо аятай зохид. Наймаалагшадшье энеэбхилэн угтаха. Хүн бүхэнэйнь социалис уялга абанхай. Энэ жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэжэ, Горпищеторг соогоо түрүүлхэ хүсэлгэй. Магазинда үдэр бүри ерэжэ, эдеэ хоол абажа байдаг хүнүүдтэй хөөрэлдэхэдэ, наймаалагшад тухай зохидоор, магтан һагад дуугараа бэлэй. Жэшээнь, Советскэ райсоведэй депутат Р. Б. Намсараева, комсомол басагад Т. Фролова, Е. Шагланова болон бусад эрхим һайнаар хүдэлнэ.

Худалдан абагшадай конференци боложо, таби гаран хүн хабаадалсаа. Тэдэнэр үгэ хэлэжэ, туһатай зүбшэл үгэһэн, дурадхалнуудые оруулһан байна.

Иигэжэ амжалтын эхин табигдажа, улад зониие бүри һайнаар хангаха эрмэлзэлтэйгээр наймаашад хүдэлнэ.

Д. КОЛМАКОВ.

ХҮДӨӨГЭЙ «БРИГАНТИНА»

Сэлэн-Дүүмын дунда һургуулиин дэргэдэ түхэреэн жэлэй туршада аяншалгын кружок хүдэлһэн юм. Үхибүүд олоороо сугларжа, аяншалгын онол аргануудтан танилсаа бэлэй.

Аяншалха сагынь одоошье тулажа ерээ. Эгээл эдэбхигэй үхибүүдые эдир аяншалагшадай аймагай 14-дэхи слёдто эльгээжэ, командыень «Бригантина» гэжэ нэрлэһэн юм. Спортивна хубсаһаниинь өөрын тэмдэгтэй, гоё һайхан угалза хээтэй. Энэ талаар Жаргал Балданов, Володя Ларионов гэгшэд бэлиг шадабаритай байһанаа харуулаа.

Үхибүүдэй жэлэй туршада ихэла оролдосотойгоор бэлдэһэниинь следэй үедэ харагдаа. Тиигэжэ Сэлэн-Дүүмын «Бригантина» команда аймаг соогоо хоёрдохи һуури эзэлээ.

Эдир аяншалагшадай мүрысөөндэ хабаадалсаһан Лариса Хороших, Таня Чистякова, Нина Темникова, Толя Носков гэгшэд онсо шалгараа. Хубиин мүрысөөндэ 10-дахи классай һурагша Жаргал Балданов бултаниие илажа гараа. Тиихэдэ Нина Темникова эрхим һайн биолог болохо байһанаа мэдүүлээ. Сагай уларил шэнжэлэгч мэдэхэдээ, Сережа Еранскитай тэнсэхэ үхибүүд байгаагүй.

Гадна эдир тогоошодой, түүхэшэдэй, топографуудай мүрысөөн эмхидхэгдээ. Сэлэн-Дүүмын үхибүүд эндэ мүн баһа шалгараа. Хани барисаанай түүдэгэй дэргэдэ хүбүүд, басагад оюун бэлигээ туршалсаа.

Ц. БАЛДАНОВ.
Сэлэнгын аймаг.

„БУРЯАД ОРОН-76" ФОТОКОНКУРС

ХОНИШОНОЙ ХҮБҮҮН — Л. БАЛДАНОВАЙ фото.

Даалгагдаһан ажалдаа эрилтэ ехэтэйгээр хандадаг, халаанайнгаа даабари үлүүлэн дүүргэхэ гэжэ саг үргэлжэ оролдожо байдаг хүнүүд Буряадай барилгын управлениндэ олон юм. 1-дэхи СМУ-да хүдэлдэг Светлана Кругловагай даадаг бригадада 15 хүн хүдэлдэг юм. Тус бригадын штукатур-малярнууд даабарияа ходо үлүүлэн дүүргэжэ байдаг. Үнинэй штукатур маляр Светлана Ивановна Бабурина коллектив соогоо хүндэтэй болонхой юм. Тэрэ оролдосотой бэрхэ ажалаараа шалгардаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: коммунис ажалай ударник С. И. Бабурина.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ЭДЭБХИТЭЙГЭЭР ЭХИЛБЭ

Валентина Петровна Черноярова Суулга тосхоной соёлой байшангай директорээр хоёрдохи һараа хүдэлжэ байна. Энээхэн хугасаа соо эндэ нилээд ехэ юумэн хэгдээ. Полевой стануудые уран гоёор шэмэглээ. Тиихэдэ нютагай соёлшод саг үргэлжэ тиишэ ошожо, ханын газетэнүүдые гаргалсадаг байха юм. КПСС-эй XXV съездын материалнуудаар тусхай стенд зохёогоо.

Июнь һарада хонидой арбан хоёр отарада таһалгаряагүй ябажа, тэндэхи улаан булангуудые шэмэглэн гоёоһон, мүн хонишодто зүжэг наада харуулһан юм.

Н. ПОЛОМОШНОВ.
Мухар-Шэбэрэй аймаг.

ТУҺАТАЙ АЖАЛ

Яруунын аймагай Эгэтын-Адагай дунда һургуулиин 9-дэхи класс дүүргэгшэд мүнөө үедэ «Победа» колхоздо хүдэлжэ байна. Үйлэдбэриин практикын үедэ бидэ хонидой байра сэбэрлээ бди. Һайнаар хүдэлһэнэймнай түлөө колхозой хүтэлбэрилэгшэд Байгал аяншалгада ошохыемнай мүнгэ үгөө.

Шэбхэ малтажа дүүргээд, мүнөө хониной ноохо хайшалалсанабди. 5000 хониной ноохо хайшалха уялга абаабди.

Харин һүүлдэнь классаараа бригада боложо гараад, Хүл гэжэ газарта үбһэ сабшаха зорилготойбди. Иигэжэ 10-дахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй зорилгые бэелүүлхэ хэрэгтэ шадаха зэргээрээ туһалхамнай гээшэ.

Д. ХОЛХОЕВ.
һургуулиин комсомолой организациин секретарь.

ҺУР ХАРБАЛГА

1. УЛАСХООРОНДЫН МҮРЫСӨӨНДЭ ХАБААДАА

ҺУР ХАРБАЛГААР уласхоорондын ехэ мүрысөөн Монголой Арадай Республикын ниислэл Улаан-Баатар хотодо болобо. Зургаан ороной, тодорхойлон хэлэхэдэ, Польшын, Чехословакиин, Болгариин, Монголой, ФРГ гэй, РСФСР-эн 50 гаран эрхим бэрхэ мэргэшүүл энэ мүрысөөндэ хабаадаһан байна.

Уласхоорондын классай спортын мастернууд Икс Дабаев, Галина Архипова (хоюулаа Шэтэһээ), Галина Рыбина (Москва), Бедмажаб Цыбиков, СССР-эй спортын мастернууд Анатолий Гармаев (хоюулаа БурАССР һээ), Нина Урманчеева (Чувашай АССР) гэгшэд Россиин Федерациин суглуулагдамал командын бүридэлдэ оробо.

Дүрбэн үдэр соо болоһон мүрысөөнэй дүнгүүдээр эхэнэрнүүдэй дундаһаа Болгариин түлөөлэгшэ Б. Агныш М-2 упражненеэр 2288 очко абажа, илаһан байха юм. Н. Урманчеева — хоёрдохи, Г. Рыбина гурбадахи һууринуудые эзэлээ.

Эрэшүүлэй дунда илагаяа тэнсүү шанга тулалдаан болобо. Хэнэй илахань һүүлшын годли харбатар мэдэгдээгүй байгаа. С. Казаницкий (Польшо) М-2 упражненеэр харбахадаа, 2308 очко абажа, нэгэдэхи һууриде гараһан байна. А. Юрген (ФРГ) оройдоол 1 очкогоор тэрээндэ гартаба. Хурамхаанай аймагай хүүгэдэй спортын һургуулиин багша А. Гармаев («Урожай») гурбадахи һуури эзэлээ — 2304 очкотой. Канадын Монреаль хотодо болохоёо байһан Олимпиин XXI наадануудта хабаадаха Монголой бэрхэ харбагша Б. Дагвадорж 2288 очкотойгоор удаадахи һуурида түригдэшэһэн байна.

Манай хёрхо мэргэн Анатолий Гармаев 30 метрэй зайда илаба — 675 очко. Тэрэ 50 метртэ — гурбадахи, 70 метртэ хоёрдохи һууринуудые эзэлээ. Энэнь манай спортсменэй ехэ амжалта гээшэ.

2. МАНАЙХИД — ХОЁРДОХИ ҺУУРИДА

ҺУР ХАРБАЛГААР «Труд» бүлгэмэй түбэй соведэй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн һаяхан Тольятти хотодо дүүрэбэ. Энээндэ 10 команда хабаадаа.

Чувашай АССР-эй һуршад 10.883 очко абажа, командаараа «Труд» бүлгэмэй түбэй соведэй чемпионууд болобо. Манай республикын мэргэшүүл — хоёрдохи, Шэтын областиин түлөөлэгшэд гурбадахи һууринуудые эзэлһэн байна.

Улаан-Үдын түмэр замай техникумэй студент, спортын мастерта кандидат Аркадий Парфенов эдир хүбүүдэй дундаһаа шалгаржа, чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртөө.

СССР-эй спортын мастер Светлана Тараскина М-2 упражненеэр харбахадаа, 2184 очко абаад, эхэнэрнүүд сооһоо гурбадахи һуурида гараба.

Манай эрэшүүл бусадһаа һураггүй булюу байгаа. Республикын спорткомитедэй инструктор, уласхоорондын классай спортын мастер Аркадий Бутхаев 2318 очко (М-2 упражнени) абажа, «Труд» бүлгэмэй түбэй соведэй чемпион болобо. Спортын ветеран Дандар Дансаранов хоёрдохи һуури эзэлһэн байна.

А. Бутхаев 90, 70 ба 50 метрэй зайнуудта илаһан. 30 метртэ хоёрдохи болоһон байна. Харин Д. Дансаранов эгээл дүтын зайда эрхимлэһэн, бэшэ зайнуудта хоёрдохи һууринуудта гараһан байха юм.

Б. М. ЖИГЖИТОВ.

«СПОРТЛОТО», «СПОРТЛОТО-2-ой» ТИРАЖАЙ ДҮНГҮҮД

1976 оной июниин 30-да Москва хотодо болоһон «Спортлотогой», «Спортлото-2-ой» 26-дахи тиражай дүнгүүдые спортивна лотерейн главна управлени согсолон гаргаба.

«Спортлото»: Москва хотодо зургаан номер таагдаа, шүүбэринь — 5 мянган түхэриг (нэгэ карточка); табан номер тааһан хүнүүд 3.528 түхэриг абаха болоо (174 карточка) дүрбэн номер таагшад 68 түхэриг абаха (11.578 карточка), гурбан номер тааһан хүнүүд 3 түхэриг абаха болонхой (209.475 карточка).

«Спортлото-2»: Ворошиловград хотодо 6 номер таагдаа — шүүбэринь 5 мянган түхэриг (1 карточка); табан номер тааһан хүнүүд 1.217 түхэриг абаха болоо (313 карточка) дүрбэн номер таагшад 46 түхэриг абаха (9.867 карточка); гурбан номер таагшад 3 түхэриг абаха юм. (129,658 карточка).

Хорин зургаадахи тиражай шүүбэринүүд энэ оной июлиин 11-һээ августын 11 болотор түлэгдэхэ байна.

Мэргэн түргэн годлинууд
Эсхэн агаар шэнхинээд,
Дуута зэбын аялга
Сууряа татан зэдэлнэ.

С. АНДРИАНОВАЙ фото.

ШЭНЭ ЗҮЖЭГ ТАБИГДАХАНЬ

Закаменск хотын арадай театр аймагайнгаа хүдөө нютагуудта гарахаар бэлдэнэ. Мэдээжэ драматург М. Рощиной «Эшелон» гэжэ зүжэгые найруулан табижа, репертуартаа оруулба.

Энэ зүжэгые РСФСР-эй, Буряадай АССР-эй соёлой габьяата хүдэлмэрилэгшэ В. А. Соболев онсо өөрын маягтайгаар табяа. Нэн түрүүн Михайловка тосхоной хүн зон хараха байна.

Б. ЖАНЧИПОВ.
Захаамин.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Июлиин 4-һөө июлиин 7 болотор

ВОСКРЕСЕНИ, 4

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 10.40 — «Хүгжэм» — телевизионно суглуулбари.

«Орбита». 11.20 — Мультфильмнүүд харуулагдаха (үнгэтэ). 11.40 — Забһарлалга. 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — «Литературна хөөрэлдөөнүүд». 12.50 — «Картинки древнего города» — фильм-концерт (үнгэтэ). 13.00 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!» 14.00 — «Түрүүшынхээ сэнхир экранда». С. Маршак. «Горя бояться — счастья не видать» — үхибүүдэй түбэй театрай зүжэг (үнгэтэ). 16.00 — «Уласхоорондын һонин» (үнгэтэ). 16.30 — «Дуун-76» (үнгэтэ). 17.00 — «Киногоор аяншалагшадай клуб» (үнгэтэ). 18.00 — «Время». 18.30 — Забһарлалга. 18.40 — «Мүнөөдэр — Далайн ба гол мүрэнэй флодой хүдэлмэрилэгшэдэй үдэр». СССР-эй Далайн Флодой министр Т. Б. Гуженко дамжуулга хүтэлбэрилхэ (үнгэтэ). 19.10 — Далайн ба гол мүрэнэй флодой хүдэлмэрилэгшэдэй үдэртэ зориулагдаһан концерт (үнгэтэ). 20.40 — «Советскэ Союз хариин айлшадай һанамжада» (үнгэтэ). 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 «Ехэ симфоническа оркестрэй час». 22.10 — «Хүдөөгэй час». 23.10 — «Экранда — Чарли Чаплинай хабаадалсаһан фильмүүд». 23.50 — Забһарлалга. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 11.20 — «Обещание счастья» — телефильм. 12.25 — «Ильинский Зощенко тухай» — фильм-концерт. 13.30 — «Инаг дуран тухай домог» — телевизионно зүжэг.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 5

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.00 — Дамжуулгын программа. 18.05 — Үхибүүдтэ — «Шэнэ ном уншахамнай». 18.30 — «Факир из 4 «В» — уран һайханай фильм. 19.00 — «КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэри бэелүүлхын түлөө» (буряадаар). 19.20 — «Агитбригада-76» литературна хүгжэмэй дамжуулга. 21.10 — «Хүн тухай киноочеркнууд». 22.00 — Александровай нэрэмжэтэ Улаан тугта Совет Армиин дуунай ба хатарай ансамблиин концерт. Забһарлалгын үедэ — уласхоорондын шэнжэлэл.

ВТОРНИК, 6

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.10 — «Уралан зохёогшо» (үнгэтэ). 10.40 — Г. Лонгфелло. «Песя о Гайавате». 11.20 — Камерна концерт (үнгэтэ). 11.50 — Забһарлалга. 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — «Совет орон». Таджигай ССР (үнгэтэ). 12.40 — «Хүү ойлгохо дуратайб» — киножурнал (үнгэтэ). 12.50 — «Үхибүүдтэ — фильм». «Свистать всех на верх». 14.00 — «Шиниии ажал — шиниии амжалта» — баримтата фильмүүд. 15.00 — «Семнадцать мгновений весны» (1-дэхи сери). 16.10 — «Эб найрамдал ба ажабайдалай хүгжэлтын түлөө» — Берлиндэ болоһон коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай конференци тухай». 16.25 — Украинын искусствын уран бэлигтэнэй концерт (үнгэтэ). 17.00 — **«Социалис мүрысөөнэй ябаса».** «XXV съездын шиидхэбэри бэелүүлхын түлөө». 17.50 — Забһарлалга. 18.00 — «Время».

Улаан-Үдэ. 18.30 — **«Социалис мүрысөөнэй ябаса».** 19.00 — Телевизионно һонин. 19.20 — «Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар).

«Орбита». 19.40 — «Социалис мүрысөөнэй ябаса». КПСС-эй Хабаровска крайкомой нэгэдэхи секретарь А. К. Черный дамжуулгада хабаадалсаха. 20.25 — Мотоциклаар дэлхэйн мүрысөөн. Чехословакиһаа дамжуулга (үнгэтэ). 20.45 — «Эб найрамдал ба ажабайдалай хүгжэлтын түлөө». Берлиндэ болоһон коммунис ба хүдэлмэришэдэй партинуудай конференци тухай. 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — Забһарлалга. 21.25 — «Семнадцать мгновений весны» (1-дэхи сери). 22.35 — **«Социалис мүрысөөнэй ябаса».** 23.20 — Украинын искусствын уран бэлигтэнэй концерт (үнгэтэ). 24.00 — «Время». 00.30 — Футболоор СССР-эй чемпионат. «Динамо» (М) — «Арарат» (Ереван).

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 18.30 — «Семнадцать мгновений весны» (1-дэхи сери).

Улаан-Үдэ. 19.40 — «Номой хуудаһануудаар» уран зохёолой дамжуулга

СРЕДА, 7

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — «Бүмбэрсэг дэлхэй тойрон». Урда Ази. 12.35 — «Бидэнэр хатарнабди, дууланабди» (үнгэтэ). 12.50 — «Үхибүүдтэ — фильм». «Братья Комаровы». 13.50 — «Манай ажаһуудалай үдэрнүүд» — баримтата фильм. 14.40 — Ф. Лист. «Оркестртэй наадаха фортепьянын концерт» (үнгэтэ). 15.00 — «Семнадцать мгновений весны (2-дохи сери). 16.10 — «Хүн ба хуули». 16.40 — Белоруссиин арадай хатарай ансамблиин концерт (үнгэтэ). 17.05 — Футбол. «Динамо (М) — «Арарат» (Ереван). 17.50 — Забһарлалга. 18.00 — «Время».

Улаан-Үдэ. 18.30 — Телевизионно һонин. 18.50 — «Факел». «Бидэнэй шэлэдэг харгынууд». 19.30 — «НТИ хүдөө ажахыда».

«Орбита». 20.00 — «Оренбург — СССР-эй баруун хилэ хүрэтэр» — телеочерк (үнгэтэ). 20.30 — «Бүмбэрсэг дэлхэйн арадуудай оюун бэлиг» (үнгэтэ). 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — Забһарлалга. 21.25 — «Семнадцать мгновений весны» (2-дохи сери). 22.35 — «Хүн ба хуули». 23.05 — «Хатарай дүрэнүүд» (үнгэтэ). 23.50 — «Спортлото» наадалга. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 18.30 — «Семнадцать мгновений весны» (2-дохи сери). 19.40 — Ф. Лист. Оркестртэй наадаха фортепьянын концерт (үнгэтэ).

Улаан-Үдэ. 20.00 — «Прогресс» — тележурнал.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «КПСС-эй ЦК-гай Политбюродо». «Республикын ажалай үдэр» — суглуулбари. «Алдуу дээрээ һурана гү?» — «Правда Бурятии» газетын ба арадай хиналтын комитедэй рейдын материалнууд. «Хэмжээнүүд абтаа» — олониитын асуудалда силикатна хирпиисэ бүтээн гаргадаг Улаан-Үдын заводой хүтэлбэрилэгшэдэй харюу.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Һургуулида — райкомой ехэ анхарал» — Б. Безруковай статья. «Коллективэй зорилго» — С. Корнильцевай статья. «Газар дээрэ үлөөһэн мүр» — Ц. Цыбиковагай статья. «Совет орон: шэнэ һонин» — фото-мэдээсэлнүүд. «Үе сагайнгаа эрилтэдэ харюусаһан бүтээлнүүдые хэс» — Н. Г. Дамдиновтай хөөрэлдөөн.

Гурбадахи хуудаһанда. «Арадай гэгээрэлэй илан мандалга» — И. Батудаевай, Д. Улымжиевай статья. «Харгын осолһоо хамгаалха» — А. Тихоновэй статья. Уласхоорондын мэдээсэлнүүд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. Милициин хүдэлмэрилэгшэдэй ажалай үдэр. «Нүхэр участково» — Ю. Мещеряковой статья.

XXI Олимпиин наадануудые угтуулан

АГШАН ЗУУРА ИЛАЛТА АСАРДАГ

Гимнастнуудай мүрысөөнэй дүүрээд байхада, Олимпиин тосхоной нэгэ гэр соо шодогорхон гэзэгэнүүдтэй басаган уйлажа һуугаа һэн. Холожо хатуу болошоһон гарнуудаараа нёлбоһоёо аршан һугшархадань, баярлаһаншье, гажарһаншье тэмдэг үзэгдөө бэлэй. Хажуудаа табиһан сүүмхэ соонь гурбан алтан медаль хэбтээ. Тиимэһээ баярлаһан байжа болоо. Зүгөөр гимнастикаар Олимпиин нааданай чемпионой медаль тэндэнь үгы һэн. Брус дээрэ шадабаряа харуулхадаа, алдуу гаргаһанһаа боложо, энэ шагналаа алдаһан юм. Тус ушар Мюнхендэхи Олимпиин наадануудай үедэ болоһон байна.

...Тэрэ гэһээр дүрбэн жэл үнгэрбэ. Үни болонгүй, Монреаль хотодо XXI Олимпиин наадануу эхилхэнь. Хэёо нааданай хоорондо үнгэрһэн хугасаа дурсагдагша басаганай ажабайдалда тон хүшэр байгаа. Олон мүрысөөнүүдтэ илалтаяа алдаһанһаа боложо бэшэ, харин дан хүндэ хүшэр, орёо зүйлнүүдые харуулхадань, Ольга Корбудые гимнастикын уласхоорондын федерациин мүрысөөндэ хабаадалсаха эрхэһээнь хаһан алдаһанһаань болоо ааб даа.

— Хэрбээ тиимэ зүйлнүүдые спортдо дуратайшуулда харуулхыем хорёо һаань, гимнастикаяа орхихо һэм, — гэжэ Ольга мүнөө хөөрэнэ. — Орёо хүндэ, зоримгой бэдэрэлгэгүйгөөр гимнастика даншье һаа һонигүй болошохо ха юм.

Үнэхөөрөөшье, Ольга Корбут, тэрэнэй багша Ренальд Кныш иимэ шэглэлтэйгээр һорилгоёо хэнэ. Тиимэһээ иимэ харгы ходо сэхэ сэбэр байнагүй, гунигтай, хүшэр хүндэ үе баһал дайралдана ха юм. Һаныт даа. Дэлхэйн түрүү һуури эзэлхын түлөө Варнада, дэлхэйн кубогта хүртэхын түлөө Лондондо болоһон мүрысөөнүүд. Орон дотороошье Ольга илалтын аятай мэдэрэл үзөөгүй шахуу гэхэдэ болохо. Хажуугаарнь үбшэлөө, гэмтээ... Һула һугалдар хүн урмаа хухаржа, шэлэһэн замһаа хадууржашье болохо һэн. Харин Ольга Корбут бэеэ шангаар бариад лэ гол мүрысөөндэ, Монреальда болохо Олимпиин наадануудта бэлдээ.

Спортдо дуратайшуулда шадабаряа харуулха бүхэндөө, өөрынь бэлиг шадабариие сэгнэдэг зоной урда тоосоо баринаб гэжэ Ольга һайн ойлгодог. Тиимэһээ ямаршье мүрысөөндэ хабаадалсахадаа, зал соо суглараһшадай ямараар тэрээндэ хандадагые ходо адаглан харадаг, һайнаар хандабалнь урмашажа, бүри эрхимээр мүрысэхые оролдодог заншалтай.

— Зоной урда гарахаяа байхадаа, тэдэнэй намда ямараар хандаһые гансата мэдэрдэгби. Хэрбээ бэе бэеэ «ойлголсожо» шадаа һааш, илалта заабол ерэдэг. Би альгаяа гамнадаггүй спортдо дуратайшуулай урда гараха дуратайб, — гэжэ Ольга Корбут хөөрөө һэн.

— Хэдытэй болотороо гимнастканууд мүрысөөнүүдтэ хабаадалсажа шадаха гэжэ һананат?

— Минии һанахада, 25-тай болотороо хаш даа. 1980 ондо Москвада болохо Олимпиин наадануудан эхилхэдэ би 25-тай болоод байхаб. Тиихэдэ Олимпиин наадаанда хабаадалсаа һаа, һайн һэн. Зүгөөр шадагдаха гү, али...

— Мүрысөөнүүдтэ хабаадалсахаяа болиходоо, юу хэхэ һанаатайбта? Тренер болохо гүт?

— Үгы. Гродненско багшанарай институдай түүхын факультедэй дүрбэдэхи курсда мүнөө һуража байнаб. Жэл хахад болоод дүүргэхэмни.

Олимпиин нааданай урда болоһон һүүлшын мүрысөөндэ (Белоруссиин ССР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө) Ольга Корбут ехэ һайн үрэ дүнгүүдые харуулба. Уллгата программаяа гүйсэдхэхэдөө, брус дээрэ — 9,75, вольно упражненеэр — 9,8, һүрэлгөөр — 9,9 балл абаа бшуу. Тиигэжэ дүн хамта 77,75 балл абаһаниинь спортсменкын ямар һанал бодолтойгоор Олимпиадада ошохоёо байһые бодотоор гэршэлэн харуулна. Теэд энээгээр һанаагаа амархаар гээшэ гү? Үгы ха даа.

Гимнастика хадаа гансал техническэ талаһаа орёо спортын зүйл бэшэ юм. Бартаа руугаа бүмбэгэ гү, али шайба алдаад, һүүлдэнь харюугайхиие сохихо тухай гү, үгы гэбэл, хүнгэн атлетикынхидэ адляар ямар нэгэ зайда урилдахадаа шүүгдээд, ондоо зайда «үһөөгөө» абахаб гэжэ бодохын аргагүй ха юм. Гимнастикада богонихон сагай хугасаа соо, заримдаа агшан зуура бүхы юумэн тодордог, илалта гү, али голхорол асардаг гээшэ. Шадабари ехэтэй, үсэд нэтэрүү, шанга абари зантай хүн лэ илалтаяа иимэ агшан зуура дүтэлүүлнэ бшуу. Харин СССР-эй спортын габьяата мастер, Олимпиин чемпионка Ольга Корбудой иимэ хүн байһандань һэжэглэмээр бэшэ.

М. ЮЛИН.
(АПН).

Редакторай орлогшо **П. Н. НИМАЕВ.**

Манай адрес, телефонууд:

Индекс 670000. г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35, телефоны: редактора 2-54-54, приёмная — 2-51-93, зам. редактора — 2-68-08, зам. редактора — 2-62-62, отв. секретаря — 2-51-52, секретариат — 2-66-76, отделы: партийной жизни — 2-60-91, сельского хозяйства — 2-64-36, 2-63-86, пропаганды и агитации — 2-56-32, промышленности и строительства — 2-61-35, советского строительства и быта — 2-69-58, культуры и школ — 2-60-21 писем и селькоров — 2-67-81, информации — 2-34-05, общественная приёмная — 2-56-62, машинное бюро — 2-57-63, корректорская — 2-35-95 фотолаборатория — 2-33-81

Типография управления по делам издательств полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-03599. Заказ № 00667.